

KOMUNITNÝ PLÁN OBCE GÁNOVCE

2018

KOMUNITNÝ PLÁN OBCE GÁNOVCE

© MOAD, s.r.o.

Komunitný plán obce Gánovce je vlastníctvom, imaním obce Gánovce.

Komunitný plán obce Gánovce je autorským dielom MOAD, s.r.o.

Autorské práva na systém, formu a obsah spracovania a zoradenia jednotlivých informácií sú vyhradené pre spracovateľa projektu – spoločnosť MOAD, s.r.o. a sú jej vlastníctvom.

Akokoľvek zneužitie autorského práva fyzickou alebo právnickou osobou, kopírovanie celku, alebo jeho jednotlivých častí, alebo iné zneužitie má za následok trestnoprávnu zodpovednosť!

KOMUNITNÝ PLÁN OBCE GÁNOVCE

Názov:	Komunitný plán obce Gánovce na roky 2018 – 2024
Územné vymedzenie :	Prešovský samosprávny kraj Obec: Gánovce
Program rozvoja obce schválený:	2015
Dátum schválenia Komunitného plánu:	27. 4. 2018
Dátum platnosti Komunitného plánu:	1. 5. 2018
Spracovateľ:	MOAD, s.r.o. Jesenná 6, 040 01 Košice, IČO: 48 189 308 Registrácia: Okresný súd Košice I., Odd. Sro, vložka: 37460/V

KOMUNITNÝ PLÁN OBCE GÁNOVCE

OBSAH

ÚVOD	5
1 KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB	7
1.1 ÚČEL KOMUNITNÉHO PLÁNU A JEHO PRÍPRAVA	7
1.2 SPRACOVANIE KOMUNITNÉHO PLÁNU	8
1.3 VÝCHODISKOVÉ KONCEPČNÉ DOKUMENTY A RÁMCOVÁ PRÁVNA ÚPRAVA	8
1.4 VYMEDZENIE ZÁKLADNÝCH POJMOV	9
1.5 ZÁKLADNÉ PRÁVA A POVINNOSTI PRI POSKYTOVANÍ SOCIÁLNEJ SLUŽBY	10
1.6 OSNOVA KOMUNITNÉHO PLÁNU OBCE	11
ANALYTICKÁ ČASŤ	12
2 ZÁKLADNÉ ÚDAJE O OBCE	12
3 SOCIÁLNO DEMOGRAFICKÝ VÝVOJ A STAV OBCE	14
4 KOMPETENCIE OBCE PRI POSKYTOVANÍ A ZABEZPEČOVANÍ POSKYTOVANIA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB	23
5 ANALÝZA POTRIEB POSKYTOVANIA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB V OBCE	29
STRATEGICKÁ ČASŤ	35
7 PROGRAMOVÁ ŠTRUKTÚRA	36
8 REALIZAČNÉ ZÁZEMIE	45
9 FINANČNÉ ZÁZEMIE	47
ZÁVER	48

KOMUNITNÝ PLÁN OBCE GÁNOVCE

ÚVOD

V súlade s úvodnými ustanoveniami zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení (ďalej aj „zákon o obecnom zriadení“) „Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov“ obec Gánovce dlhodobo rozvíja dialóg a aktívnu spoluprácu so štátnou správou, subjektmi tretieho sektora, cirkevnými a charitatívnymi organizáciami aj komunitami obyvateľov o ústretovom napínaní a identifikácii najlepších riešení v oblasti sociálnych služieb.

Obsahovú náplň sociálnych služieb vymedzuje zákon č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon o sociálnych službách“) hneď v úvodnom ustanovení:

Sociálna služba je odborná činnosť, obslužná činnosť alebo ďalšia činnosť alebo súbor týchto činností, ktoré sú zamerané na

- a) prevenciu vzniku nepriaznivej sociálnej situácie, riešenie nepriaznivej sociálnej situácie alebo zmiernenie nepriaznivej sociálnej situácie fyzickej osoby, rodiny alebo komunity,
- b) zachovanie, obnovu alebo rozvoj schopnosti fyzickej osoby viesť samostatný život a na podporu jej začlenenia do spoločnosti,
- c) zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb fyzickej osoby,
- d) riešenie krízovej sociálnej situácie fyzickej osoby a rodiny,
- e) prevenciu sociálneho vylúčenia fyzickej osoby a rodiny,
- f) zabezpečenie starostlivosti o dieťa z dôvodu situácie v rodine, ktorá vyžaduje pomoc pri starostlivosti o dieťa.¹

Pri analýze zákonného vymedzenia sociálnych služieb je pre obec, ako jedného z kľúčových partnerov sociálneho dialógu a sociálnej pomoci dôležité identifikovať nie len obsahové vymedzenie sociálnych služieb, ale aj subjekty, ktoré sú prijímateľmi, alebo môžu byť budúcimi prijímateľmi sociálnej pomoci, teda definovať, komu má byť sociálna služba určená.

¹ §2 odsek 1 zákona o sociálnych službách

KOMUNITNÝ PLÁN OBCE GÁNOVCE

Jedným zo spôsobov zodpovedného prístupu obce k vytváraniu ústretových sociálnych služieb a sociálnej pomoci svojim občanom, k zabezpečeniu aktuálnych aj budúcich možných sociálnych potrieb, k plánovaniu zdrojov na plnenie sociálnych potrieb ako aj k identifikácii ďalších súvisiacich služieb, subjektov či skutočností je **komunitné plánovanie**.

Podobne ako aj ďalšie rozvojové programy, aj **Komunitný plán sociálnych služieb** je dokumentom, ktorého tvorbu obci ukladá zákonodarca.² Odhliadnuc od formálnej „povinnosti“ je k plánovaniu a rozvoju sociálnych služieb potrebné pristupovať mimoriadne citlivo a zodpovedne. Obec v roku 2015 prijala Plán rozvoja obce (ďalej aj „*Plán rozvoja*“). V nadväznosti na analýzu analytickej časti Plánu rozvoja obec v strategickej časti definovala priority, ktoré v programovej časti podrobne rozpracovala v rámci plánovaných opatrení a aktivít. Jednou z priorít obce v rámci strategickej časti Plánu rozvoja je priorita „*Ludia a kvalita života*“. Samotný rozsah opatrení a aktivít v rámci spomenutej priority je rámcový a prejednikoval potrebu venovať sa rozpracovaniu oblasti sociálnych služieb komplexnejšie a podrobnejšie.

Komunitný plán sociálnych služieb nadväzuje na Plán rozvoja obce, podrobnejšie rozpracováva jeho prioritu „*Ludia a kvalita života*“, aktualizuje demografický vývoj, identifikuje sociálne potreby občanov a hľadá spôsob poskytovania a zabezpečenia očakávaných služieb a pomoci. **Je výsledkom dôslednej analýzy aktuálneho demografického stavu obce, rozsiahleho sociálneho dialógu s obyvateľmi, starostlivého vyhodnocovania ich potrieb a úprimnej snahy manažmentu obce do budúcnosti nastaviť a zabezpečiť dôveryhodné a dôstojné sociálne zázemie pre občanov obce.**

V centre pozornosti je obyvateľ obce Gánovce (ďalej aj „*obyvateľ obce*“, „*občan*“, „*fyzická osoba*“).

² §80 písmeno a) zákona o sociálnych službách

KOMUNITNÝ PLÁN OBCE GÁNOVCE

1. KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE

1.1 ÚČEL KOMUNITNÉHO PLÁNU A JEHO PRÍPRAVA

Komunitný plán sociálnych služieb obce (ďalej aj „Komunitný plán“) je materiálom, ktorý vychádza zo znalosti daného územia, starostlivo mapuje jeho zdroje a usiluje o dosiahnutie „verejného a sociálneho prospechu“, určuje potreby rozvoja sociálnych služieb a tiež personálne, finančné, organizačné a prevádzkové podmienky na ich zabezpečenie. Zároveň využíva silné stránky a príležitosti a minimalizuje slabé stránky v prospech stanovenia reálnych cieľov.

Komunitný plán obce je strednodobý koncepčný programový dokument, ktorý obsahuje analýzu sociálneho rozvoja obce, hlavné smery jej sociálneho vývoja, stanovuje ciele a potreby a tiež určuje priority v rozvoji sociálnej infraštruktúry. Priamo nadväzuje na Program rozvoja obce a podrobnejšie rozpracováva sociálnu oblasť, zohľadňuje miestne a regionálne špecifiká v oblasti sociálnych služieb, popisuje kľúčové javy v obci, hodnotí ich a navrhuje k nim dlhodobé priority a opatrenia. Ich realizácia by mala viesť k pozitívnemu rozvoju sociálnych služieb daného územia. Komunitný plán odpovedá na otázku, ako naďalej koordinovať činnosť sociálnych služieb vo vnútri obce, aby sa dosiahlo riešenie problémov, ktoré sú dôležité pre sociálne znevýhodnených obyvateľov obce, ale tým aj pre všetkých obyvateľov obce.

Kľúčovou ambíciou Komunitného plánu je stať sa základným nástrojom usmerňovania finančných, materiálnych a ľudských zdrojov v oblasti sociálneho rozvoja a koordinácie príslušných činností v územnom obvode obce Gánovce.

Starostka obce Gánovce poverila spracovaním rozvojového dokumentu obce odborníkov spoločnosti MOAD, s.r.o, ktorá sa zaoberá rozvojovými a edukačnými aktivitami v komunálnej oblasti. Spoločne stanovili pracovnú aj riadiacu skupinu. Kľúčovým partnerom spracovateľa sa stalo obecné zastupiteľstvo. Obecné zastupiteľstvo prihliadalo na záujmy sociálneho rozvoja obce a jej obyvateľov. O zámeroch sociálnych potrieb obce sa viedli aj vedú verejné diskusie na viacerých zhromaždeniach. Komunitný plán obce tak svojim reálnym obsahom zodpovedá možnostiam obce a potrebám jej obyvateľov.

KOMUNITNÝ PLÁN OBCE GÁNOVCE

1.2 SPRACOVANIE KOMUNITNÉHO PLÁNU

NÁZOV DOKUMENTU	Komunitný plán sociálnych služieb obce Gánovce na roky 2018 - 2024
FORMA SPRACOVANIA	Komunitný plán obce Gánovce je spracovaný s podporou reprezentantov zúčastnených na jeho tvorbe a spracovaní. Pri spracovaní Komunitného plánu je použitá kombinácia expertnej a komunitnej metódy, kde návrhy častí plánu boli doplňované, pripomienkované poslancami s cieľom dosiahnuť maximálnu dohodu o rozvoji sociálnych služieb obce. Zdrojom informácií bol obecný úrad, Štatistický úrad a ďalšie. Spracovatelia vychádzali z poznatkov od manažmentu obce, využili získané iniciatívne návrhy zo stretnutí s riadiacou skupinou a s pracovnou skupinou. Komunitný plán obce je v súlade s Konceptiou rozvoja sociálnych služieb vyššieho územného celku aj v súlade s aktuálnou legislatívou.
RIADENIE PROCESU SPRACOVANIA	Proces spracovania Komunitného plánu obce koncepčne aj metodicky riadil spracovateľ: MOAD, s.r.o. Manažér za spracovateľa: JUDr. Monika Jurčová Riadiaca skupina: Ing. Alžbeta Čekovská, starostka Pracovná skupina: Mgr. Alžbeta Friesová Mgr. Monika Šutá Ing. Anna Špesová Jozefína Gergošová
OBDOBIE SPRACOVANIA	Komunitný plán obce bol spracovaný v období marec – apríl 2018
FINANCOVANIE SPRACOVANIA	Komunitný plán obce bol spracovaný v nadväznosti na Zmluvu o dielo medzi obcou a spracovateľom za dohodnutú cenu za dielo.

Zdroj: spracovateľ

1.3 VÝCHODISKOVÉ KONCEPČNÉ DOKUMENTY A RÁMCOVÁ PRÁVNÁ ÚPRAVA

Komunitný plán obce je spracovaný v zhode s programovými princípmi Európskej únie, ktoré kladú dôraz na plánovanie a súlad medzi názormi verejnej správy, podnikateľského a občianskeho sektora, je v súlade s prijatými koncepciami štátu aj rezortnými stratégiami.

Východiskové koncepčné dokumenty sú najmä:

- Národné priority sociálnych služieb
- Konceptia rozvoja sociálnych služieb Prešovského samosprávneho kraja
- Plán rozvoja obce (Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja) obce
- ročný a viacročný rozpočet obce a ďalšie.

KOMUNITNÝ PLÁN OBCE GÁNOVCE

Právnym rámcom spracovania Komunitného plánu obce je najmä:

- zákon č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 445/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov
- zákon č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- zákon č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- zákon č. 365/2004 Z.z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon)
- zákon č. 417/2013 Z.z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov a ďalšie.

1.4 VYMEDZENIE ZÁKLADNÝCH POJMOV

Prijímateľ sociálnej služby je fyzická osoba, ktorej sa za podmienok ustanovených zákonom o sociálnych službách poskytuje sociálna služba.³ Je to človek v nepriaznivej sociálnej situácii, pre ktorého sú sociálne služby adresované, ale aj človek, ktorý v nepriaznivej sociálnej situácii môže byť v budúcnosti.

Poskytovateľom sociálnej služby je za podmienok ustanovených zákonom o sociálnych službách obec, právnická osoba zriadená obcou alebo založená obcou, právnická osoba zriadená vyšším územným celkom alebo založená vyšším územným celkom (ďalej len „*verejný poskytovateľ sociálnej služby*“) a iná osoba (ďalej len „*neverejný poskytovateľ sociálnej služby*“).⁴

Partnerstvo je podľa zákona o sociálnych službách zoskupenie osôb vytvorené na účel realizácie projektov alebo programov na predchádzanie vzniku alebo zmiernenie nepriaznivých sociálnych situácií fyzických osôb alebo na riešenie týchto situácií a projekty alebo programy komunitnej práce. Partnerstvo môže byť vytvorené najmä obcou, vyšším územným celkom, úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, zástupcami komunity a inou osobou.⁵

³ §3 odsek 2 zákona o sociálnych službách

⁴ §3 odsek 3 zákona o sociálnych službách

⁵ §4 odsek 1 zákona o sociálnych službách

KOMUNITNÝ PLÁN OBCE GÁNOVCE

Komunita je podľa zákona o sociálnych službách⁶ skupina osôb, ktorá žije v určitom zoskupení určenom najmä ulicou, mestskou časťou, obcou, mestom a ktorú spájajú spoločné záujmy, hodnoty a ciele.

1.5 ZÁKLADNÉ PRÁVA A POVINNOSTI PRI POSKYTOVANÍ SOCIÁLNEJ SLUŽBY

Základnou zásadou v oblasti sociálnych služieb pri aplikácii ustanovení zákona o sociálnych službách a ďalších súvisiacich všeobecne záväzných právnych predpisov je zásada rovnakého zaobchádzania.⁷

Fyzická osoba má za podmienok ustanovených zákonom o sociálnych službách právo výberu sociálnej služby a formy jej poskytovania a právo výberu poskytovateľa sociálnej služby.⁸

Fyzická osoba má právo:

- a) na poskytovanie sociálnej služby, ktorá svojím rozsahom, formou a spôsobom poskytovania umožňuje realizovať jej základné ľudské práva a slobody, zachováva jej ľudskú dôstojnosť, aktivizuje ju k posilneniu sebestačnosti, zabraňuje jej sociálnemu vylúčeniu a podporuje jej začlenenie do spoločnosti,
- b) na zabezpečenie dostupnosti informácií v jej zrozumiteľnej forme o druhu, mieste, cieľoch a spôsobe poskytovania sociálnej služby, o úhrade za sociálnu službu a o cieľovej skupine, ktorej je poskytovaná.⁹

Poskytovateľ sociálnej služby je povinný:

- a) prihliadať na individuálne potreby prijímateľa sociálnej služby,
- b) aktivizovať prijímateľa sociálnej služby podľa jeho schopností a možností,
- c) poskytovať sociálnu službu na odbornej úrovni,
- d) spolupracovať s rodinou, obcou a komunitou pri utváraní podmienok na návrat prijímateľa sociálnej služby poskytovanej v zariadení s celoročnou pobytovou formou do prirodzeného rodinného prostredia alebo komunitného prostredia s prednostným poskytovaním sociálnej služby terénnou formou, ambulantnou formou alebo týždennou pobytovou formou, a to so súhlasom prijímateľa sociálnej

⁶ §4 odsek 3 zákona o sociálnych službách

⁷ §5 zákona o sociálnych službách

⁸ §6 odsek 1 zákona o sociálnych službách

⁹ §6 odsek 2 zákona o sociálnych službách

KOMUNITNÝ PLÁN OBCE GÁNOVCE

služby a pri rešpektovaní jeho osobných cieľov, potrieb, schopností a zdravotného stavu.¹⁰

1.6 OSNOVA KOMUNITNÉHO PLÁNU OBCE

Komunitný plán obce formuluje aktuálne kľúčové problémy obce v sociálnej oblasti, jasne definuje jej strategické ciele, rozvojové priority a opatrenia. Navrhuje rad na seba nadväzujúcich krokov, ktorými sa koordinuje činnosť vo vnútri obce tak, aby sa dosiahlo riešenie problémov v prospech obyvateľov. Jeho obsahová štruktúra zodpovedá aktuálnym potrebám a člení sa na:

- Úvod
- Analytická časť
- Strategická časť
 - Programová štruktúra
 - Realizačné zázemie
 - Finančné zázemie
- Záver

¹⁰ §7 zákona o sociálnych službách

KOMUNITNÝ PLÁN OBCE GÁNOVCE

ANALYTICKÁ ČASŤ

2. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O OBCI GÁNOVCE

2.1 PREHĽAD ZÁKLADNÝCH ÚDAJOV

Katastrálna výmera obce: 783 ha

Počet obyvateľov k 31. 12. 2018: 1 378

2.2 GEOGRAFICKÁ POLOHA OBCE

Obec sa nachádza východne bezprostredne pri meste Poprad. Je situovaná vo zvláštnom teréne Podtatranskej kotliny a úbočiami Kozích chrbtov.

Obec spadá do územnej aglomerácie obcí Hozelec, Švábovce, Hôrka, Kvetnica, Spišský Štiavnik, Hranovnica a Poprad . Ako podhorská oblasť Tatier územie má chladnú klímu.

Obec pozostáva z dvoch častí. Sú to pôvodné obce Gánovce a Filice. Obidve majú samostatne katastrálne územia. Obec je začlenená do okresu Poprad a tým do územia Prešovského kraja. Na severe územia je areál hydrometeorologického ústavu, na juhu v lesnom poraste Kozích chrbtov chatová osada, na západe v časti Filice je záhradkárská osada. Významná je dolina Gánovského potoka.

Obrázok 1 Poloha obce

KOMUNITNÝ PLÁN OBCE GÁNOVCE

2.3 HISTÓRIA OBCE

Historická obec je po prvý raz písomne doložené roku 1317 ako Villa Ganau. Medzi jej vtedajšími tromi majiteľmi sa spomína aj istý Bazilius, syn Gaana, podľa ktorého dostala obec svoje meno. Obyvatelia obce sa tradične zaoberali poľnohospodárstvom a ovocinárstvom. Súčasťou obce je i časť Filice, pomenovaná podľa kolonistu Filu, ktorému uhorský kráľ Béla IV. daroval tunajšie pozemky roku 1236.

Názov obce v písomných dokumentoch sa postupne menil napr. r. 1473 bola známa ako Ganfal, neskoršie r. 1521 Ganovecz až roku 1808 vzniká terajší názov obce. Maďarský názov Gánóc a nemecký Gansdorf. Gánovce určite existovali už dávno pred 14. storočím, pretože ich ranogotický kostol bol postavený v polovici 13. storočia. V tom čase existovali už aj Filice, ktoré sa s Gánovcami spojili do jednej obce roku 1924.

Obe obce patrili ku kopinickým obciam, tzv. zemianskym dedinám, ktoré tvorili Malú župu, resp. Stolicu X. spišských kopijníkov. Tá bola pripojená v veľkej Spišskej župe až roku 1803. V stredoveku plnili kopijníci vojenskú resp. strážnu funkciu. Pôvod kopijníkov historicky nie je ujasnený. Niektorí historici pripisujú tento názov až do čias Veľkej Moravy. Mali určité výsady, časť kopijníkov si zachovala pôvodné výsady a ostala v zemianskom stave, časť sa dostala na úroveň poddaných a majetky získali šľachtické rodiny, ktoré patrili pod správu veľkej župy. To bol aj prípad Gánoviec a Filíc. Obe obce až do zrušenia poddanstva roku 1848 patrili viacerým zemepánom. Počet obyvateľov až do roku 1890 bol okolo 300 duší.

Na území Gánoviec sa spomínajú liečebné pramene už roku 1549. Postupne vyrástla pri nich kúpeľná osada. Roku 1852 ju však majiteľ Augustín Korponaj dal zbúrať a na jej mieste postavil kúpeľný dom a vedľa letohrádok, reštauráciu a spoločenský pavilón. V rokoch 1877-79 dal dovtedajšiu artézsku studňu prehĺbiť na 184 m a neskôr bol vybudovaný krytý bazén s termálnou vodou, ktorý existuje aj v súčasnosti, ale už mimo prevádzky. Ostatné projekty v kúpeľnom areály sú už asanované. V roku 1948 boli kúpele, predtým značne poškodené a vojnou znárodnené a prišlo sa k ich stavebnej úprave a k vybudovaniu náležitého hygienického vybavenia. V plnej prevádzke boli do roku 1992. Aktuálne sú bývalé kúpele funkčné ako kúpalisko, sú tam masáže, v lete stravovanie.

KOMUNITNÝ PLÁN OBCE GÁNOVCE

3. SOCIÁLNO DEMOGRAFICKÝ VÝVOJ A STAV OBCE

3.1 OBYVATEĽSTVO

3.1.1 VÝVOJ POČTU OBYVATEĽOV

Dlhodobý vývoj počtu obyvateľov vypovedá o stabilizovanom demografickom vývoji obce v sledovanom období. V posledných rokoch je zaznamenaný nezanedbateľný nárast počtu obyvateľov, čo pozitívne ovplyvňuje predpokladaný rozvoj obce. Nárast počtu obyvateľov je dôsledkom toho, že obec dlhodobo vytvára priaznivé podmienky pre mladé rodiny a podporuje individuálnu výstavbu domov. Uvedenými opatreniami sa zastavil odchod mladých rodín do iných obcí za lepšími podmienkami bývania a naopak, aj rodiny, ktoré sa pred časom vysťahovali sa postupne vracajú do obce.

Tabuľka: Vývoj počtu obyvateľov v obci

2012	2013	2014	2015	2016	2017
1 206	1 243	1 286	1 313	1 354	1 378

Zdroj: obec Gánovce, 2018, stav k 31. 12. 2017

Tabuľka: Vývoj prírastku obyvateľov obce

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
NARODENÍ	11	18	24	5	23	8
ZOMRELÍ	8	10	10	18	9	8
PRÍRASTOK	+3	+8	+14	-13	+14	0

Zdroj: obec Gánovce, 2018, stav k 31. 12. 2017

V obci žije 86 % obyvateľstva slovenskej národnosti, zvyšok tvorí rómska menšina. Prevláda rímsko-katolícke vyznanie (73%), evanjelické vyznanie vyznáva 16% obyvateľov.

3.1.2 VEKOVÁ ŠTRUKTÚRA OBYVATEĽOV

V obci je možné sledovať primeraný stav obyvateľov v produktívnom veku ku „seniorom“. O vekovej štruktúre obyvateľov najlepšie vypovedá hodnota indexu starnutia, ktorá v obci dosiahla hodnotu 1,70. Táto hodnota vyjadruje podiel obyvateľov v neproduktívnom veku (60 rokov a viac) ku počtu obyvateľov vo veku 0 -15 rokov. Aktuálna hodnota indexu vypovedá o stabilizovanom stave obce, so sklonom k pomalému a miernemu starnutiu populácie, čo je však všeobecný stav v rámci celého Slovenska.

Tabuľka: Zastúpenie vekových kategórií v obci

0 – 15 ROKOV	15 – 30 ROKOV	30 – 62 ROKOV	VIAC AKO 62 ROKOV
284	374	1 156	482

Zdroj: obec Gánovce, 2018

KOMUNITNÝ PLÁN OBCE GÁNOVCE

3.1.3 VZDELANOSTNÁ ŠTRUKTÚRA OBYVATEĽOV

Vzdelanie obyvateľov úzko súvisí so schopnosťami a zručnosťami uplatniť sa na trhu práce. Mimo väčších miest, v regiónoch kde prevažujú menšie obce je vzdelanostná úroveň obyvateľov tradične nižšia, čo prináša riziko vyššej nezamestnanosti. Naopak vyššie vzdelanie obyvateľov prináša vyššie využitie ekonomického potenciálu obce.

V obci celkovo prevažujú obyvatelia v aktívnom veku. Zo vzdelanostnej štruktúry obyvateľov obce vyplýva, že remeselne zruční obyvatelia sú silným potenciálom obce. Záujem obyvateľov vzdelávať sa prioritne v odbornom školstve rôznej úrovne zodpovedá aj pracovným možnostiam a ponuke trhu práce v regióne a jeho blízkom okolí. Vysokoškolsky vzdelaní mladí ľudia často odchádzajú za prácou do veľkých miest a zahraničia. Značná časť marginalizovanej skupiny obyvateľstva vo vekovej kategórii do 35 rokov vzdelaná hlavne v základnom školstve a s učňovským vzdelaním bez maturity odišla za prácou do zahraničia.

3.1.4 ZAMESTNANOSŤ OBYVATEĽOV

Obec Gánovce sa nachádza v regióne s dlhodobo vysokou mierou nezamestnanosti, kde je ponuka práce hlavne v okresnom meste Poprad, prevažne vo verejnom sektore a u menších podnikateľov - zamestnávateľov. Počet nezamestnaných aj dlhodobo nezamestnaných v posledných rokoch postupne klesá. Časť nezamestnaných si našla zamestnanie, časť bola z evidencie nezamestnaných vyradená z iných dôvodov. Významný podiel obyvateľov, približne 20% dochádza za prácou mimo región, v týždňových aj mesačných intervaloch hlavne do zahraničia.

Obec aktuálne zamestnáva na aktívnych prácach približne 5 uchádzačov o zamestnanie.

Tabuľka: Základná charakteristika vývoja nezamestnanosti

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Počet nezamestnaných mužov a žien spolu	120	120	110	111	101	100	97
Počet dlhodobo nezamestnaných	95	98	90	82	60	55	45
Počet odchádzajúcich za prácou v turnusoch	40	45	45	60	41	40	20

Zdroj: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, 2018

Pre obyvateľov obce sú pracovné príležitosti hlavne vo verejnej správe na menších obecných službách. K významným zamestnávateľom v obci a regióne patrí Chemosvit, Tatravagónka, Tatravit, Whirpool,

KOMUNITNÝ PLÁN OBCE GÁNOVCE

3.1.5 BÝVANIE OBYVATEĽOV

S demografickým vývojom obyvateľov v obci a pracovnými príležitosťami v regióne úzko súvisí aj rozvoj individuálnej výstavby a záujem mladých rodín nevystáňovať sa do iných obcí či vzdialenejších centier, ale ostať v obci. Obec dlhodobo venuje pozornosť vytváraniu priaznivých podmienok pre individuálnu výstavbu a rast počtu obyvateľov je primeraný, dlhodobý aj vďaka podmienkam pre rozvoj bývania.

Občania obce žijú v rodinných domoch, čo zodpovedá dedinskému charakteru obce a celého regiónu. Prevažná väčšina obývaných domov je využívaná na trvalé bývanie, 13 domov je neobývaných a 10 domov je obývaných prechodne, spravidla na víkendovú rekreáciu. Obec nemá obecné byty riadneho štandardu, ani byty s nízkym štandardom.

Tabuľka: Prehľad domového a bytového fondu

RODINNÉ DOMY			BYTY V BYTOVÝCH DOMOCH	
TRVALO OBÝVANÉ	PRECHODNE OBÝVANÉ	NEOBÝVANÉ	OBECNÉ BYTY	SÚKROMNÉ BYTY
360	9	3	0	0

Zdroj: obec Gánovce, 2018

Tabuľka: Vek domového fondu

POSTAVENÉ V ROKOCH				
do 1919	1920 – 1970	1971 - 1991	1992 – 2005	2006 - 2016
8	15	30	199	108

Zdroj: obec Gánovce, 2018

3.2 OBČIANSKA VYBAVENOSŤ , SLUŽBY A ZÁZEMIE

3.2.1 STAV TECHNICKEJ INFRAŠTRUKTÚRY

Obec má pomerne solídne vybudovanú a dobudovanú technickú infraštruktúru. Systém likvidácie odpadových vôd v obci po vybudovaní kanalizácie sa výrazne zlepšil. V obci je len malá časť domov, ktoré nie sú napojené na kanalizáciu. V týchto domoch splaškové vody sú odvádzané do žump a domových septikov, z ktorých väčšina nespĺňa normu nepriepustnosti a tým vo veľkej miere poškodzuje povrchové a spodné vody.

Obývaná časť obce je zásobovaná pitnou vodou z obecného vodovodu. Obec má vybudovaný celoobecný vodovod.

Obec je plynofikovaná. Plynofikácia obce veľkou mierou prispela k doriešeniu situácie v zásobovaní teplom. Po komplexnej plynofikácii obce došlo k zmene používaných tuhých

KOMUNITNÝ PLÁN OBCE GÁNOVCE

palív v prospech ušľachtilých palív, čo bolo nesporne prínosom v prospech zlepšenia životného prostredia.

V obci nie sú žiadne výrobné zdroje elektrickej energie. Dodávka a rozvod elektrickej energie je zabezpečovaná Východoslovenskou energetikou a.s., závod Poprad. Kapacita tejto rozvodne je dostačujúca, v prípade požiadaviek je technicky realizovateľné jej navýšenie. Rozvodná vzdušná sekundárna sieť v obci je na betónových stĺpoch.

Na území obce existuje pevná telefónna sieť spoločnosti Slovak Telekom a.s.. Digitalizáciou telefónnej siete sa výrazne zlepšila komunikačná dostupnosť a využitie internetu. Dosiahnutý stav dostatočne zabezpečuje súčasné potreby obce a vzhľadom na skutočnosť, že kapacita siete je vybudovaná s dostatočnou rezervou, umožní napojenie i budúcich záujemcov. V obci je vyhovujúce a dostatočné pokrytie signálom GSM komerčných operátorov Slovak Telecom, Orange, O2. Územie obce je pokryté televíznym signálom, obec je napojená na vlastnú káblovú televíziu a internet. Internetové spojenie je tiež zabezpečené jednak po linkách Slovak Telecomu a jednak prostredníctvom mikrovlnného pripojenia Sinet a Slovanet.

Obec má vybudované verejné osvetlenie, ktoré zodpovedá potrebám energetickej úspornosti. Obecný rozhlas je bezdrôtový, je potrebné dobudovať rozvody v nových častiach obce a časť ampliónov potrebujú modernizovať. Budovanie kamerového systému sa začalo v roku 2008, a naďalej je potrebné systém rozšíriť o ďalšie kamery za účelom zvýšenia bezpečnosti obyvateľov a zamedzenia vandalizmu. Podrobný stav technickej infraštruktúry v obci je v tabuľke.

Tabuľka: Technická infraštruktúra v obci

PLYNOVOD	VODOVOD	KANALIZÁCIA	ČOV	OBCNÝ ROZHLAS	VEREJNÉ OSVETLENIE	KÁBLOVÁ TELEVÍZIA	SEPAROVANIE ODPADU
áno	áno	áno	áno	áno	áno	áno	áno

Zdroj: obec Gánovce, 2018

3.2.2 DOPRAVNÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Obec má napojenie na okolie cestou 1/18. Diaľnica D1 ktorá je súčasťou transeurópskych dopravných trás je situovaná v severnej časti obce. Katastrálnym územím obce je trasovaný železničný dopravný koridor Bratislava – Žilina – Košice (súčasť sietí TINA). Blízko je letisko v Poprade. Autobusovú dopravu zabezpečuje SAD. S týmito dopravnými väzbami je vhodné plánovať v programe. S rozvojom IBV je potrebná aj nová

KOMUNITNÝ PLÁN OBCE GÁNOVCE

cesta pre spojenie s časťou Poprad juh, rekonštrukcia chodníkov, zriadenie parkovacích plôch, trasy pre cyklistov ktoré je možno vybudovať tak, aby podporili zameranie na turistiku.

3.2.3 ŠKOLSTVO

Obec nie je zriaďovateľom základnej školy. Žiaci plnia povinnú školskú dochádzku v Poprade. Obec zriadila Materskú školu bez detských jaslí. Prevádzkovaná je jedna trieda. Nachádza sa v objekte kúrie, ktorá je národnou kultúrnou pamiatkou. Objekt je využívaný hlavne pre potreby materskej školy, ale nachádzajú sa v ňom aj šatne pre futbalistov, pivnica pre kultúrne akcie pre IZ Neandertal. Záhrada je využívaná pre sochárske sympóziá.

V roku 2018 obec plánuje rozšíriť kapacitu Materskej školy o ďalšiu triedu a objekt zrekonštruovať. Počet detí je stabilný.

Tabuľka: Vývoj počtu žiakov v Materskej škole

2012	2013	2014	2015	2016	2017
20	20	20	20	20	20

Zdroj: obec Gánovce , 2018

V Materskej škole je zabezpečené stravovanie detí vo vlastnej jedálni. Materská škola má detské ihrisko. Budovu Materskej školy je potrebné postupne modernizovať a rekonštruovať aj z hľadiska energetickej úspornosti. Postupne obec bude potrebovať modernizovať aj interiérové vybavenie budovy a zabezpečiť rekonštrukciu ich technickej infraštruktúry a médií.

Vybavenie Materskej školy sa postupne modernizuje nákupom hračiek a výukových názorných pomôcok. V materskej škole sú dve učiteľky, v školskej jedálni pracuje jedna kuchárka, jedna pomocná sila a vedúca školskej jedálne na skrátenej úväzok. V obci pracuje sociálna terénna pracovníčka a asistentka pre deti zo sociálne znevýhodneného prostredia.

3.2.4 ZDRAVOTNÉ SLUŽBY

V obci sa nachádza ambulancia praktického všeobecného lekára pre dospelých, nenachádza sa tu ambulancia pre deti a ani ambulancia stomatóloga či lekára. Len 2x v týždni dochádza do ambulancie všeobecný lekár pre dospelých. Za zdravotnou starostlivosťou a špecialistami dochádzajú obyvatelia obce do ambulancií v Poprade. Najbližšia nemocnica, pohotovostná služba a rýchla zdravotnícka pomoc je pre obec v Poprade.

KOMUNITNÝ PLÁN OBCE GÁNOVCE

3.2.5 KOMERČNÉ SLUŽBY

V obci je dostupný predaj základných potravín a rozličného tovaru. Sortiment predaja v obchodoch je postačujúci, za ďalším tovarom a službami obyvatelia dochádzajú do Popradu. V obci sa nachádza pohostinstvo, autoservis, pneuservis, čistiareň aj dve autoškoly. Obyvatelia obce majú k dispozícii poštu .

3.2.6 ZÁZEMIE PRE KULTÚRU A ŠPORT

Na organizovanie spoločenských a kultúrnych akcií obec využíva viacúčelovú budovu, v ktorej je spoločenská miestnosť s kapacitou 100 - 110 miest aj Obecná knižnica. Obecné múzeum plánuje obec vybudovať. Technický stav budovy vyžaduje rekonštrukciu. Obec má ambíciu v nasledujúcich rokoch modernizovať a rekonštruovať budovu hlavne z hľadiska energetickej úspornosti, ale aj z hľadiska modernizácie rozvodov médií a interiérového vybavenia.

V časti obce Gánovce sa nachádza aj ranogotický Rímskokatolícky kostol Sv. Michala Archanjela, ktorý je kultúrnou pamiatkou a kostol Evanjelickej cirkvi a.v. vo Filiciach.

Ponuka kultúrnych a spoločenských aktivít je pomerne bohatá. Obec každoročne organizuje Dni obce Gánovce, futbalový turnaj, diskotéku aj program pre seniorov, hasičské akcie. Ďalej je to každoročne Deň detí, Mikuláš, výstava ručných prác, výstava úrody, organizuje umelecké sympóziu a plenér aj cezpoľný beh Ganran.

Na športové vyžitie je k dispozícii futbalový štadión, kde obec plánuje vybudovať nové šatne so zázemím. Aj napriek týmto možnostiam a vybaveniu občanom chýbajú častejšie športové podujatia pre deti a rodiny.

Centrum obce tvorí parčík s lavičkami a ďalšia oddychová časť pre rodiny s deťmi a turistov AquaSpa Gánovce. Je tu atraktívna možnosť na voľnočasové aktivity - bazén s minerálnou vodou, detský bazén, teplý sedací bazén so slanou vodou, občerstvenie a detské ihrisko.

Tabuľka: Prehľad objektov pre kultúrne, náboženské a športové vyžitie

DETSKÉ IHRISKO, ŠPORTOVISKO	ZARIADENÉ FUTBALOVÉ IHRISKO	MULTIFUNKČNÉ IHRISKO	KULTÚRNY DOM	KNIŽNICA	GALÉRIA, KINO	AMFITEÁTER	KOSTOL	FARSKÝ ÚRAD	SHMÚ
3	1	0	1	1	nie	nie	2	nie	1

Zdroj: obec Gánovce, 2018

KOMUNITNÝ PLÁN OBCE GÁNOVCE

3.2.7 ZÁZEMIE SUBJEKTOV PÔSOBIACICH V OBCI

Obec dlhodobo spolupracuje so Spišskou katolíckou charitou sídliacou v Spišskej Novej Vsi, ktorá pre obyvateľov obce zabezpečuje opatrovateľskú službu pre seniorov.

Spolková a záujmová činnosť má v obci tradíciu dlhé desaťročia. Občania sa neformálne schádzali na rôznych folklórnych akciách a podujatiach, športových aktivitách a podobne. Neskôr tieto spolky aj inštitucionalizovali. Aj spolky a záujmové združenia sú charakterizované dobrovoľnosťou, nezávislosťou, ale ich ciele ohraničuje okruh ich aktivít. Obec má bohatú tradičnú spolkovú činnosť. V obci je aktívny Dobrovoľný hasičský zbor, ktorý združuje deti a dorast a tradíciu má aj futbalový klub s tromi družstvami pre deti, dorast aj pre dospelých. Seniori sa združujú v Jednote dôchodcov Slovenska, majú vypracovaný plán činnosti, ktorým svoje aktivity riadia po celý rok. Priatelia Neandertálcovia sú aktívnymi členmi OZ Neandertálcovia, starajú sa o nálezisko Neandertálcovia, organizujú rôzne umelecké sympózia a rôzne aktivity.

3.3 ANALÝZA AKTUÁLNE POSKYTOVANÝCH SOCIÁLNYCH SLUŽIEB V OBCI

INŠTITÚT OSOBNÉHO PRÍJEMCU

V súlade s ustanoveniami zákona č. 417/2013 Z.z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj „zákon o pomoci v hmotnej núdzi“) je obec „osobitným príjemcom“ dávky v hmotnej núdzi a príspevkov k dávke v hmotnej núdzi.¹¹

Obec prostredníctvom uvedeného inštitútu a regulovania účelovosti výdavkov občanov zaradených do systému osobného príjemcu plní funkciu dohľadu v problémových rodinách pri odstraňovaní nežiaducich sociálnych javov, napríklad záškoláctva, odstraňovanie zanedbávania povinnej výchovy a výživy nezaopatreného dieťaťa zo strany rodiča, dodržiavanie finančnej disciplíny jednotlivcov a rodín pri splácaní poplatkov spojených s bývaním a podobne. Inštitút osobného príjemcu je efektívny nástroj a v obci sa osvedčil.

Tabuľka Vývoj počtu obyvateľov dávok a príspevkov

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Celkový počet poberateľov dávky v hmotnej núdzi	4	3	4	3	2	2
Celkový počet poberateľov ochranný príspevok	-	-	-	2	2	2
Celkový počet poberateľov aktivačný príspevok	24	25	39	41	45	16
Celkový počet poberateľov príspevkov na nezaopatrené dieťa	4	4	4	6	7	7
Celkový počet poberateľov príspevkov na bývanie	-	-	-	-	1	1

Zdroj: obec Gánovce, 2018

¹¹ §9 odsek 3 zákona o pomoci v hmotnej núdzi

KOMUNITNÝ PLÁN OBCE GÁNOVCE

OPATROVATEĽSKÁ SLUŽBA

Opatrovateľská služba¹² je sociálna služba poskytovaná fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a jej stupeň odkázanosti je presne vymedzený a ktorá je odkázaná na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách. Obec aktuálne poskytuje opatrovateľskú službu trom obyvateľom, rozsah úkonov na základe sociálnej posudkovej činnosti určuje obec v hodinách alebo podľa jednotlivých úkonov.

SOCIÁLNE PORADENSTVO

Obec poskytuje základné sociálne poradenstvo¹³ v súlade s ustanoveniami zákona o sociálnych službách aj zákona o pomoci v hmotnej núdzi¹⁴

Cieľom sociálneho poradenstva je poskytovanie základných informácií, ktoré umožňujú orientáciu občanovi v možnostiach riešenia svojej situácie, v nárokoch, ktoré vyplývajú zo všeobecne záväzných právnych predpisov aj konkrétna pomoc pri riešení nepriaznivej sociálnej situácie a motivácia riešiť túto situáciu. Sociálne poradenstvo zabezpečuje terénna sociálna pracovníčka a jej asistentka, mediačná agentúra a obecný úrad. Každý druhý mesiac je v obci mediačná poradňa, kde obyvatelia môžu nanieť svoje problémy a požiadať o právnu pomoc.

TERÉNNA SOCIÁLNA PRÁCA

Na rozdiel od sociálneho poradenstva terénna sociálna práca je aktívna komunikácia obce, ktorú v tejto činnosti reprezentuje terénny sociálny pracovník s obyvateľmi obce z ohrozených skupín. Za obyvateľov obce z ohrozených skupín možno priradiť jednotlivcov aj rodiny s deťmi, ktoré majú obmedzenú schopnosť spoločensky sa začleniť a samostatne riešiť svoje problémy pre svoje životné návyky a spôsob života, segregované komunity. Terénny sociálny pracovník poskytuje ohrozeným skupinám intervencie v krízových situáciách, pomoc pri administratívnych úkonoch poradenstvo vo veciach finančnej gramotnosti a hospodárenia s financiami aj sociálne poradenstvo.

OSTATNÉ SLUŽBY

Obec poskytuje obyvateľom obce:

¹² §41 zákona o sociálnych službách

¹³ §80 písmeno f) zákona o sociálnych službách

¹⁴ §27 písmeno b) zákona o pomoci v hmotnej núdzi

KOMUNITNÝ PLÁN OBCE GÁNOVCE

1. Rozvoz stravy domov prostredníctvom dodávateľa

2. Finančnú pomoc:

- a) jednorazová dávka v hmotnej núdzi¹⁵ a jednorazový príspevok¹⁶
- b) sociálna pôžička¹⁷
- c) príspevok na stravovanie dôchodcov
- d) príspevok na opatrovateľskú službu
- e) príspevok na prepravnú službu
- f) finančné príspevky na podporu sanácie rodín s dieťaťom v detskom domove¹⁸
- g) príspevok mladému dospelému¹⁹

3. **Administratívnu asistenciu:** pomáha občanom písať písomnosti, žiadosti do zamestnania, daňové priznania a podobne.

4. **Úľavu na daniach:** seniori nad 62 rokov, ktorí bývajú samostatne majú zníženú sadzbu na dani z nehnuteľnosti o 40%.

Tabuľka: Vývoj počtu obyvateľov využívajúcich finančnú pomoc

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
rozvoz stravy						20
jednorazová dávka v hmotnej núdzi	-	-	-	-	-	77
jednorazový príspevok	1	-	-	-	-	-
príspevok na opatrovateľskú službu	4	3	2	2	2	1
finančné príspevky na podporu sanácie rodín s dieťaťom v detskom domove	-	-	-	-	1	1

Zdroj: obec Gánovce, 2018

Obec má uzatvorenú zmluvu so Spišskou katolíckou charitou v Spišskej Novej Vsi, prostredníctvom ktorej zabezpečuje seniorom pobyt v Domove opatrovateľskej služby, Zariadení pre seniorov Kvetnica, vo Veľkej Lomnici, v stacionári Sv. Alžbety v Ľubici, v Domove dôchodcov Spišský Štiavnik a Kežmarok.

V súlade so zákonom o sociálnych službách²⁰ obec vypracováva posudok sociálny. Celkový posudok a posudok odkázanosti vypracováva posudkový lekár.

Tabuľka: Vývoj počtu obyvateľov so zdravotným postihnutím

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Počet obyvateľov ZŤP	8	8	8	10	10	10
Počet imobilných obyvateľov	2	2	2	2	2	2

Zdroj: obec Gánovce, 2018

¹⁵ §17 zákona o pomoci v hmotnej núdzi

¹⁶ §3 odsek 4 zákona o obecnom zriadení

¹⁷ VZN obce o poskytovaní sociálnych služieb

¹⁸ §64 odsek 1 písmeno a) ; §75 odsek 1 písmeno d) zákona č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov

¹⁹ §69 zákona č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov

²⁰ §50 zákona o sociálnych službách

KOMUNITNÝ PLÁN OBCE GÁNOVCE

4. KOMPETENCIE OBCE PRI POSKYTOVANÍ A ZABEZPEČOVANÍ POSKYTOVANIA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

4.1 ZÁKLADNÉ KOMPETENCIE OBCE

I.

Obec rozsahu svojej pôsobnosti zabezpečuje pre fyzickú osobu:²¹

- a) dostupnosť sociálnej služby, ktorá je odkázaná na sociálnu službu,
- b) právo výberu sociálnej služby za podmienok ustanovených zákonom o sociálnych službách.

Ak má fyzická osoba záujem o poskytovanie sociálnej služby alebo zabezpečenie poskytovania sociálnej služby:

- a) zariadenie podporovaného bývania,
- b) zariadenie pre seniorov,
- c) zariadenie opatrovateľskej služby,
- d) rehabilitačné stredisko,
- e) domov sociálnych služieb,
- f) špecializované zariadenie,
- g) denný stacionár,
- h) opatrovateľská služba

s finančnou podporou poskytovania tejto sociálnej služby z verejných prostriedkov za podmienok ustanovených zákonom o sociálnych službách, doručí obci v rozsahu jej pôsobnosti písomnú žiadosť²² o zabezpečenie poskytovania sociálnej služby.

II.

Obec v rozsahu svojej pôsobnosti fyzickej osobe, ktorá žiada o zabezpečenie poskytovania sociálnej služby a na základe výberu poskytovateľa sociálnej služby touto fyzickou osobou:²³

- a) poskytne sociálnu službu (ak je obec zapísaná do registra poskytovateľov sociálnych služieb), alebo
- b) zabezpečí poskytovanie sociálnej služby u poskytovateľa sociálnej služby zapísaného do registra.

²¹ §8 odsek 1 zákona o sociálnych službách

²² §8 odsek 1 písmená a) až e) zákona o sociálnych službách

²³ §8 odsek 2 zákona o sociálnych službách

KOMUNITNÝ PLÁN OBCE GÁNOVCE

III.

Obec v rámci svojich kompetencií v súlade s ustanoveniami zákona o sociálnych službách najmä:²⁴

- a) utvára podmienky na podporu komunitného rozvoja,
- b) je správnym orgánom v konaniach o:
 - 1.odkázanosti na sociálnu službu v zariadení pre seniorov, v zariadení opatrovateľskej služby, v dennom stacionári, o odkázanosti na opatrovateľskú službu,
 - 2.zániku odkázanosti na sociálnu službu uvedenú v prvom bode,
 - 3.odkázanosti na sociálnu službu uvedenú v prvom bode po zmene stupňa odkázanosti,
 - 4.povinnosti zaopatrených plnoletých detí alebo rodičov platiť úhradu za sociálnu službu alebo jej časť v súlade s ustanoveniami zákona o sociálnych službách,²⁵
- c) vyhotovuje posudok o odkázanosti na sociálnu službu v súlade s ustanoveniami zákona o sociálnych službách,²⁶
- d) poskytuje alebo zabezpečuje poskytovanie:
 - 1.sociálnej služby v nízkoprahovom dennom centre, nocľahárni, zariadení pre seniorov, zariadení opatrovateľskej služby a v dennom stacionári,
 - 2.nízkoprahovej sociálnej služby pre deti a rodinu,
 - 3.opatrovateľskej služby,
 - 4.prepravnej služby,
 - 5.odľahčovacej služby,
 - 6.pomoci pri osobnej starostlivosti o dieťa
 - 7.terénnej sociálnej služby krízovej intervencie,
- e) môže poskytovať alebo zabezpečovať poskytovanie aj iných druhov sociálnej služby,
- f) poskytuje základné sociálne poradenstvo,
- g) zriaďuje, zakladá a kontroluje nocľaháreň, nízkoprahové denné centrum, zariadenie pre seniorov, zariadenie opatrovateľskej služby a denný stacionár,
- h) poskytuje finančný príspevok v súlade s ustanoveniami zákona o sociálnych službách²⁷ pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy a finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejnemu poskytovateľovi sociálnej služby; kontroluje hospodárenie s finančným príspevkom pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch

²⁴ §80 zákona o sociálnych službách

²⁵ §73 odsek 13 zákona o sociálnych službách

²⁶ §51 zákona o sociálnych službách

²⁷ §75 odseky 1, 2 zákona o sociálnych službách

KOMUNITNÝ PLÁN OBCE GÁNOVCE

sebaobsluhy a s finančným príspevkom na prevádzku poskytovanej sociálnej služby a ukladá opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov,

i) vedie evidenciu

1. posudkov o odkázanosti na sociálnu službu podľa stupňa odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby,
2. rozhodnutí podľa písmena b),
3. prijímateľov sociálnych služieb vo svojom územnom obvode,

j) vydáva poskytovateľovi sociálnej služby:

- a) nocľaháreň,
- b) zariadenie pre seniorov,
- c) zariadenie opatrovateľskej služby,
- d) denný stacionár

na jeho žiadosť bezplatne písomné vyjadrenie o súlade preloženej žiadosti o poskytnutie finančného príspevku²⁸ s komunitným plánom obce.

k) a ďalšie v súlade s ustanoveniami zákona o sociálnych službách.

4.2 KRITÉRIA PORADIA

Ak má fyzická osoba vydané právoplatné rozhodnutie o odkázanosti na sociálnu službu, obec v rozsahu svojej pôsobnosti poskytne fyzickej osobe sociálnu službu alebo zabezpečí poskytovanie sociálnej služby:

- a) zariadenie podporovaného bývania
- b) zariadenie pre seniorov
- c) zariadenie opatrovateľskej služby
- d) rehabilitačné stredisko
- e) domov sociálnych služieb
- f) špecializované zariadenie
- g) denný stacionár
- h) opatrovateľská služba

podľa poradia na základe nasledovných kritérií:

- zdravotný stav
- existenčná otázka
- sociálne zázemie
- uplatňovanie zákona o rodine.

²⁸ §78b zákona o sociálnych službách

KOMUNITNÝ PLÁN OBCE GÁNOVCE

Kritéria poradia poskytovania, alebo zabezpečenia poskytovania sa neuplatňujú v prípadoch potreby bezodkladnej sociálnej služby vymedzenej ustanoveniami zákona o sociálnych službách.²⁹

4.3 ZÁKONNÉ VYMEDZENIE DRUHOV SOCIÁLNEJ SLUŽBY³⁰

Sociálne služby krízovej intervencie:

- 1.terénna sociálna služba krízovej intervencie,
- 2.poskytovanie sociálnej služby v zariadeniach:
 - 2.1.nízkoprahové denné centrum,
 - 2.2.integračné centrum,
 - 2.3.komunitné centrum,
 - 2.4.nocľaháreň,
 - 2.5.útulok,
 - 2.6.domov na polceste,
 - 2.7.zariadenie núdzového bývania,
- 3.nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu.

Sociálne služby na podporu rodiny s deťmi:

- 1.pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa,
- 2.pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa v zariadení dočasnej starostlivosti o deti,
- 3.slужba na podporu zosúladovania rodinného života a pracovného života,
- 4.slужba na podporu zosúladovania rodinného života a pracovného života v zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa,
- 5.slужba včasnej intervencie.

Sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku:

- 1.poskytovanie sociálnej služby v zariadeniach pre fyzické osoby, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby, a pre fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek:
 - 1.1.zariadenie podporovaného bývania,
 - 1.2.zariadenie pre seniorov,
 - 1.3.zariadenie opatrovateľskej služby,
 - 1.4.rehabilitačné stredisko,
 - 1.5.domov sociálnych služieb,

²⁹ §8 odsek 6 zákona o sociálnych službách

³⁰ §12 odsek 1 zákona o sociálnych službách

KOMUNITNÝ PLÁN OBCE GÁNOVCE

- 1.6.špecializované zariadenie,
- 1.7.denný stacionár,
- 2.domáca opatrovateľská služba (ďalej len „opatrovateľská služba“),
- 3.prepravná služba,
- 4.sprievodcovská služba a predčítateľská služba,
- 5.tlmočnícka služba,
- 6.sprostredkovanie tlmočnickej služby,
- 7.sprostredkovanie osobnej asistencie,
- 8.požičiavanie pomôcok.

Sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií:

- 1.monitorovanie a signalizácia potreby pomoci,
- 2.krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií.

Podporné služby:

- 1.odľahčovacia služba,
- 2.pomoc pri zabezpečení opatrovníckych práv a povinností,
- 3.poskytovanie sociálnej služby v dennom centre,
- 4.podpora samostatného bývania,
- 5.poskytovanie sociálnej služby v jedálni,
- 6.poskytovanie sociálnej služby v práčovni,
- 7.poskytovanie sociálnej služby v stredisku osobnej hygieny.

4.4 ZÁKONNÉ VYMEDZENIE FORIEM SOCIÁLNEJ SLUŽBY³¹

Ambulantná forma sociálnej služby (ďalej len „*ambulantná sociálna služba*“) sa poskytuje fyzickej osobe, ktorá dochádza, je sprevádzaná alebo je dopravovaná do miesta poskytovania sociálnej služby. Miestom poskytovania ambulantnej sociálnej služby môže byť aj zariadenie. Pri ambulantnej sociálnej službe sa neposkytuje pranie, žehlenie a údržba bielizne a šatstva.

Terénna forma sociálnej služby sa poskytuje fyzickej osobe v jej prirodzenom sociálnom prostredí alebo v jej domácom prostredí.

³¹ §13 zákona o sociálnych službách

KOMUNITNÝ PLÁN OBCE GÁNOVCE

Pobytová forma sociálnej služby v zariadení (ďalej len „*pobytová sociálna služba*“) sa poskytuje, ak súčasťou sociálnej služby je ubytovanie. Pobytová sociálna služba sa poskytuje ako celoročná sociálna služba alebo týždenná sociálna služba.

Iná forma, najmä telefonicky alebo s použitím telekomunikačných technológií, ak je to účelné.

KOMUNITNÝ PLÁN OBCE GÁNOVCE

5. ANALÝZA POTRIEB POSKYTOVANIA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB V OBCI

Pre vypracovanie analýzy potrieb poskytovania sociálnych služieb v obci je kľúčové stanoviť cieľové skupiny, pre ktoré sú a v budúcnosti aj budú sociálne služby v obci určené. Východiskom pri identifikácii cieľových skupín je aktuálny stav poskytovaných sociálnych služieb.

Cieľové skupiny pre potreby komunitného plánovania možno charakterizovať ako skupiny obyvateľstva nachádzajúce sa v nepriaznivej životnej situácii, krízovej sociálnej situácii, sú sociálne vylúčené, alebo sú následkom rôznych faktorov ohrozené sociálnym vylúčením. V obci Gánovce boli ako prijímatelia, alebo aj budúci prijímatelia sociálnych služieb identifikované cieľové skupiny:

SENIORI

Sú významnou cieľovou skupinou v centre záujmu komunitného plánovania. Je nevyhnutné, aby sa táto skupina občanov žijúcich v obci stala predmetom intenzívneho a pravidelného záujmu najmä z hľadiska rôznorodej a komplexnej sociálnej starostlivosti. Sociálne zabezpečenie seniorov zo strany obce predstavuje v širšom slova zmysle súbor inštitútov, zariadení a činností na predchádzanie, zmierňovanie a odstraňovanie ťaživých sociálnych situácií seniorov. Z hľadiska početnosti ide o jedinú sociálnu skupinu, ktorá má trvalý a prirodzený prírastok v porovnaní s ostatnými sociálnymi skupinami.

K vypuklým problémom, ktoré sú v obci v rámci tejto sociálnej skupiny identifikované je možné zaradiť:

- viacerí osamelí seniori sú aj so zdravotnými problémami,
- nie je doriešená bezbariérovosť verejných priestorov v obci,
- chýba viac sociálnych služieb.

Aktuálna úroveň sociálnych služieb v obci:

- stravovanie pre seniorov je možné zabezpečiť,
- bezbariérovosť v obci je riešená čiastočne.

Identifikácia potrieb:

- zabezpečiť viac terénnej opatrovateľskej služby,
- vyriešiť bezbariérovosť v obci,
- priebežne monitorovať potreby seniorov.

KOMUNITNÝ PLÁN OBCE GÁNOVCE

SWOT analýza cieľovej skupiny SENIORI

SILNÉ STRÁNKY <ul style="list-style-type: none">▪ Dostatok verejných aj neverejných poskytovateľov sociálnych služieb pre túto cieľovú skupinu v blízkom okolí▪ Dostatok denných stacionárov a denných centier v meste Poprad▪ Dobrá medzi sektorová spolupráca na úrovni mesta Poprad a obce▪ Odborná poradenská činnosť referátu ÚPSVaR v blízkom Poprade▪ Osvetové a preventívne aktivity, spoločenské, kultúrne a športové akcie pre seniorov▪ Dostatok pobytových zariadení pre seniorov v okolí▪ Existujúca sieť všetkých foriem sociálnych služieb pre seniorov v okolí▪ Existencia Univerzity 3. veku v meste Poprad▪ Fungujúce jedálne a rozvoz stravy▪ Fungujúca opatrovateľská služba v obci▪ Existencia centra včasnej intervencie v blízkom meste Poprad	SLABÉ STRÁNKY <ul style="list-style-type: none">▪ Absencia hospicu v meste Poprad▪ Stále pretrvávajúca bariérovosť v niektorých verejných budovách a priestranstvách▪ Prechodný nedostatok kapacít v pobytových zariadeniach pre seniorov▪ Nedostatočná kapacita existujúcich zariadení opatrovateľskej služby▪ Chýbajúci personál pracovníčok opatrovateľskej služby▪ Absencia terénnej opatrovateľskej služby počas víkendov▪ Nedostupnosť niektorých služieb pre seniorov s nízkym príjmom vzhľadom na vysoké doplatky▪ Nedostupnosť odľahčovacej služby pre ľudí, ktorí opatrujú svojich príbuzných doma cez opatrovateľský príspevok z ÚPSVaR a majú nárok na dovolenku.▪ Nízky rozpočet obce na sociálne služby
PRÍLEŽITOSTI <ul style="list-style-type: none">▪ Zavedenie systému a pravidelná aktualizácia potrieb sociálnych služieb pre seniorov▪ Zriadenie Zariadenia opatrovateľskej služby▪ Podpora neformálnych opatrovateľov z rodiny – vytvorenie systému na pomoc týmto opatrovateľom▪ Využívanie telekomunikačných pomôcok▪ Zapojenie seniorov do dobrovoľníctva▪ Využiť dostupných finančných zdrojov a možností financovania z projektov a grantov od donorov▪ Dobudovanie systému bezbariérovosti v obci▪ Sprístupnenie služby sociálnej rehabilitácie v minerálnych kúpeľoch v obci	OHROZENIA <ul style="list-style-type: none">▪ Odchod obyvateľov do obcí a regiónov s lepšími sociálnymi službami▪ Prestárlosť obce▪ Odliv personálnych kapacít (opatrovateľky, ošetrovateľky a podobne) do zahraničia z dôvodu nízkeho platového ohodnotenia▪ Nepriaznivý zdravotný stav prijímateľov sociálnych služieb

RODINY S DEŤMI, MLÁDEŽ, MLADÍ DOSPELÍ

Sú významnou cieľovou skupinou v centre záujmu komunitného plánovania a môžeme tu zaradiť hlavne deti a mladistvých, ktorí sa dopustili priestupku, trestného činu, dieťa, u ktorého sa pre poruchy správania prejavujú problémy najmä v škole, v skupinách, vo vzťahoch s inými deťmi, rodičmi alebo inými plnoletými fyzickými osobami, dieťa alebo mladistvých závislých od drog, alkoholu, hazardných hier, internetu, počítačových hier, deti a mládež v nestabilnom rodinnom prostredí, deti a mládež žijúcu v rodinách s nízkou sociálno-ekonomickou úrovňou aj mladých dospelých. Ohrozenou rodinou je rodina, ktorá sa ocitla pod vplyvom vonkajších a vnútorných faktorov, ktoré ju ohrozujú. Najčastejšie ide o neadekvátne rodičovské postoje, hodnoty, vzory a zručností, stratu bývania, alebo bývanie v sociálnej ubytovni, užívanie alkoholu alebo iných návykových látok, náhle životné zmeny alebo iné stresové situácie, upadanie prostredia, v ktorom rodina žije aj chudoba a sociálne vylúčenie.

Pri ohrozenej rodine sa nemusí nevyhnutne vyskytnúť problémové, neželané správanie, ktoré by priamo ohrozilo dieťa či iného člena rodiny. Dlhodobým neriešením krízovej situácie

KOMUNITNÝ PLÁN OBCE GÁNOVCE

môže dochádzať k rozkladu rodiny, v konečnom dôsledku až odlúčeniu detí od rodičov na základe rozhodnutia súdu.

K vypuklým problémom, ktoré sú v obci v rámci tejto sociálnej skupiny identifikované je možné zaradiť:

- nevhodné trávenie voľného času,
- rodiny s deťmi sú často na hranici životného minima.

Aktuálna úroveň sociálnych služieb v obci:

Mládež v obci je organizovaná, infraštruktúra na zabezpečenie činnosti voľného času je dostatočná. V obci sú športové ihriská, využiť možno aj prírodu v okolí obce. V obci je možnosť športového a kultúrneho či záujmového vyžitia mládeže na solídnej úrovni.

Záujmové hodnoty napĺňa aj Materská škola. Deti sa aktívne zapájajú do podujatí organizovaných obcou.

Identifikácia potrieb:

- sociálne služby vo vzťahu k cieľovej skupine je potrebné prioritne orientovať na ohrozené rodiny, rodiny v kríze a mladých ľudí,
- vytvoriť systém, ktorým sa určuje postup pri poskytovaní finančných príspevkov obcou na vykonávanie opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

SWOT analýza cieľovej skupiny RODINY S DEŤMI, MLÁDEŽ, MLADÍ DOSPELÍ

SILNÉ STRÁNKY <ul style="list-style-type: none">▪ Existencia zariadení na poskytovanie služieb pre rodinu s deťmi▪ Regionálny nedostatok charitatívnych inštitúcií pomáhajúcich rodinám s deťmi▪ Zavedený systém jednorazovej finančnej dávky sociálnej pomoci zo strany obce▪ Dlhoročná existencia terénnej sociálnej práce a niekoľkých komunitných centier▪ Malá existencia nízko prahových denných centier pre deti a rodinu▪ Dostačná schéma obce na podporu preventívnych aktivít pre rodiny s deťmi v ohrození▪ Existencia centra včasnej intervencie▪ Zariadenia krízovej intervencie a subjekty vykonávajúce krízovú intervenciu v regióne▪ Fungujúca sanácia rodiny (obec, ÚPSVaR SR a akreditované subjekty▪ Poskytovanie odborného poradenstva pre cieľovú skupinu (ÚPSVaR SR, OcÚ)▪ Fungujúce ambulantné poradenstvo pre závislých a ich rodiny, existencia online poradne pre závislé osoby	SLABÉ STRÁNKY <ul style="list-style-type: none">▪ Nedostatočná kapacita existujúcich pobytových zariadení pre rodiny s deťmi▪ Nedostatok služieb pre osamelých rodičov s deťmi▪ Poddimenzovaná krízová intervencia v prípade závislostí detí a mládeže▪ Nedostatok kvalifikovaných personálnych kapacít v sociálnych službách▪ Absencia núdzového ubytovania pre odkázané nízko príjmové rodiny (prístrešie)▪ Chýbajúce núdzové ubytovanie pre matky s deťmi: útulok▪ Absentujúce sociálne služby na podporu rodiny s deťmi: chýbajúce zariadenie dočasnej starostlivosti o deti▪ Nedostatok nízko prahových centier pre deti a rodiny v regióne▪ Nedostatok preventívnych a terapeutických programov pre rodiny s deťmi▪ Nízky rozpočet obce na sociálne služby
PRÍLEŽITOSTI <ul style="list-style-type: none">▪ Zriadenie systému sociálnych služieb podľa	OHROZENIA <ul style="list-style-type: none">▪ Odchod obyvateľov do obcí a regiónov s lepšími

KOMUNITNÝ PLÁN OBCE GÁNOVCE

<ul style="list-style-type: none">aktuálnych potrieb zdravotne postihnutých▪ Rozšírenie kapacity Materskej školy▪ Zvýšenie podpory organizovaných voľnočasových aktivít v obci▪ Edukačné aktivity▪ Rozšírenie počtu terénnych sociálnych pracovníkov	<ul style="list-style-type: none">sociálnymi službami▪ Odchod mladých rodín z obce▪ Odliv personálnych kapacít (opatrovateľky, ošetrovateľky a podobne) do zahraničia z dôvodu nízkeho platového ohodnotenia▪ Nepriaznivý zdravotný stav prijímateľov sociálnych služieb
--	---

OBČANIA SO ZDRAVOTNÝM POSTIHNUTÍM

Sú zraniteľnou cieľovou skupinou v centre záujmu komunitného plánu a môžeme tu zaradiť osoby so zdravotným oslabením, osoby so zdravotným postihnutím aj ľudí bezprostredne ohrození zdravotným postihnutím. Skupina občanov, ktorej sociálne problémy vznikajú ako následok ich zdravotného postihnutia, ktoré sú buď vrodené alebo získané úrazom, či chorobou počas ontogenézy. Z hľadiska charakteru postihnutia rozdeľujeme občanov so zdravotným postihnutím do niekoľkých kategórií (mentálne a psychické postihnutia, zmyslové postihnutia, postihnutia pohybového aparátu, kombinované postihnutia a ostatné postihnutia), z ktorých každá kategória má rozdielne dopady na sociálne následky postihnutia a tým aj na špecifické potreby a formy pomoci spoločnosti pri ich uspokojovaní.

K vypuklým problémom, ktoré sú v obci v rámci tejto sociálnej skupiny identifikované je možné zaradiť:

- nedostatok vhodných pracovných príležitostí pre zdravotne postihnuté osoby,
- nedoriešená bezbariérovosť v obci.

Aktuálna úroveň sociálnych služieb v obci:

čiastočná bezbariérovosť v obci.

Identifikácia potrieb:

- preskúmať možnosť a potrebu založenia miestnej organizácie zdravotne postihnutých osôb alebo ich začlenenie v najbližšej organizácii,
- vyriešiť bezbariérovosť v obci,
- pravidelný monitoring potrieb zdravotne postihnutých občanov.

SWOT analýza cieľovej skupiny OBČANIA SO ZDRAVOTNÝM POSTIHNUTÍM

SILNÉ STRÁNKY <ul style="list-style-type: none">▪ Fungujúce jedálne a rozvoz stravy▪ Zabezpečená prepravná služba SpKCH neverejným poskytovateľom sociálnych služieb▪ Fungujúca opatrovateľská služba▪ Existencia centra včasnej intervencie▪ Zabezpečenie špecializovaného poradenstva pre osoby so zdravotným postihnutím▪ Fungujúca služba požičiavania zdravotných	SLABÉ STRÁNKY <ul style="list-style-type: none">▪ Absencia agentúry podporovaného zamestnávania ZŤP osôb v regióne a nedostatok adekvátnych pracovných príležitostí pre osoby so ZP▪ Nedostatočné možnosti rehabilitácie pre ŤZP občanov▪ Nízky rozpočet obce na sociálne služby
--	---

KOMUNITNÝ PLÁN OBCE GÁNOVCE

pomôcok SpKCH	
<p>PRÍLEŽITOSTI</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Zriadenie systému sociálnych služieb podľa aktuálnych potrieb zdravotne postihnutých▪ Zriadenie mobilného hospicu▪ Zriadenie prechodného doliečovacieho zariadenia▪ Zriadenie Zariadenia opatrovateľskej služby▪ Podpora neformálnych opatrovateľov z rodiny▪ Využívanie telekomunikačných pomôcok▪ Zapojenie zdravotne postihnutých do dobrovoľníctva▪ Využívanie dostupných finančných zdrojov a možností financovania so zameraním na ŤZP občanov od donorov▪ Zlepšenie možností na pracovnú integráciu osôb so ŤZP a osôb so zdravotným znevýhodnením▪ Dobudovanie systému bezbariérovosti v obci▪ Zriadenie služby sociálnej rehabilitácie	<p>OHROZENIA</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Odchod obyvateľov do obcí a regiónov s lepšími sociálnymi službami▪ Odliv personálnych kapacít (opatrovateľky, ošetrovateľky a podobne) do zahraničia z dôvodu nízkeho platového ohodnotenia▪ Nepriaznivý zdravotný stav prijímateľov sociálnych služieb

OBČANIA S RIZIKOM SOCIÁLNEHO VYLÚČENIA

Sú tak isto zraniteľnou cieľovou skupinou v centre záujmu komunitného plánu a môžeme tu zaradiť občanov kategórie dlhodobo nezamestnaných, marginalizovaných rómskych komunít, nefunkčné, problémové rodiny, rodiny neúplné, osamelých rodičov s ekonomickými problémami aj občanov so sociálno-patologickými závislosťami. Dlhodobo nezamestnaní občania sa stavajú čoraz väčším problémom. Najčastejším dôvodom dlhodobého zotrávania v režime nezamestnanosti je ich nedostatočné alebo minimálne vzdelanie a nízka zručnosť pre potreby trhu práce. Túto skupinu nezamestnaných charakterizuje predčasné ukončenie vzdelania, nevyhovujúca kvalifikácia z pohľadu ponuky voľných pracovných miest, strata pracovných návykov a motivácia pracovať, čím sa stavajú neuplatniteľným na trhu práce. V obci je aj rómska komunita, ktorá vyžaduje osobitý prístup riešenia svojej sociálnej situácie.

K vypuklým problémom, ktoré sú v obci v rámci tejto sociálnej skupiny identifikované je možné zaradiť:

- strata záujmu o prácu a zamestnanie u dlhodobo nezamestnaných,
- nedostatok pracovných príležitostí pre obyvateľov s nízkym vzdelaním,
- nedostatočný je systém motivácie a sprevádzania pre rozvoj zamestnanosti,
- nárast počtu občanov, ktorí nevedia hospodáriť s finančnými prostriedkami.

Aktuálna úroveň sociálnych služieb v obci:

- obec v prípade potreby organizuje verejnoprospešné práce, menšie obecné služby v spolupráci s ÚPSVaR,

KOMUNITNÝ PLÁN OBCE GÁNOVCE

- podpora udržiavania pracovných návykov u osôb, ktoré majú problém uplatniť sa na trhu práce formou Dohody o podmienkach vykonávania menších obecných služieb pre obec,
- využívanie Podprogramu Aktivačné služby – Malé obecné služby, týka sa aktivít v obci, údržbu verejných priestranstiev, obecných budov, zberu separovaného odpadu v obci.

Identifikácia potrieb:

- pomoc pri rekvalifikácii,
- pravidelné monitorovanie možností a potrieb poskytovania sociálnych služieb.

SWOT analýza cieľovej skupiny OBČANIA S RIZIKOM SOCIÁLNEHO VYLÚČENIA

SILNÉ STRÁNKY <ul style="list-style-type: none">▪ Dostatok poskytovateľov terénnej sociálnej služby krízovej intervencie▪ Dlhodobo zabezpečená terénna sociálna práca a terénne poradenstvo pre ohrozené skupiny▪ Existujúca nocľaháreň a útulok v meste Poprad▪ Zabezpečené špecializované služby a poradenstvo pre cieľovú skupinu v obci▪ Existencia sociálnej služby Domovov na pol ceste▪ Existencia domu pre ženy a deti zažívajúce násilie v regióne▪ Fungujúce ambulantné poradenstvo pre závislých a ich rodiny, existencia online poradne pre závislé osoby▪ Existencia ambulantnej krízovej intervencie aj pre mládež a deti▪ Existencia referátu sociálnej práce v FNsP Poprad▪ Existencia pobytových zariadení, útulku, nízkoprahového denného centra a nocľahárne▪ Efektívna pomoc štátu cieľovej skupine pri zabezpečení potravín, stravy	SLABÉ STRÁNKY <ul style="list-style-type: none">▪ Personálne, finančne, technicky poddimenzované komunitné centrá▪ Slabá sociálna infraštruktúra pre ohrozené skupiny▪ Nedostatočná kapacita viacerých sociálnych služieb (napr. útulky, krízové bývanie, nízkoprahové centrum pre rizikové skupiny obyvateľov, resocializačné zariadenia)▪ Vysoká nezamestnanosť cieľovej skupiny▪ Absentujúce sieťovanie a koordinácia sociálnych služieb pre ohrozené skupiny
PRÍLEŽITOSTI <ul style="list-style-type: none">▪ Zvýšenie informovanosti o poradenských službách v obci a regióne▪ Vytvorenie možností na pracovnú integráciu ohrozených osôb, napr.: zriadiť sociálny podnik pre cieľovú skupinu nezamestnaných osôb▪ Podpora streetworku a zvýšenie dostupnosti služieb prostredníctvom terénnej sociálnej práce▪ Podpora rozvoja nedostatočných a absentujúcich sociálnych služieb pre osoby v ťažkej životnej situácii (napr. útulky, krízové bývanie, podporované bývanie)▪ Vytvorenie systému rýchlej, priamej, akútnej pomoci cieľovej skupine v akútnej kríze▪ Rozvoj foriem práce s celou rodinou ohrozenej osoby▪ Zriadenie záchytnej izby v regióne▪ Posilnenie terénnej sociálnej práce	OHROZENIA <ul style="list-style-type: none">▪ Nestabilné a nedostatočné financovanie sociálnych služieb pre túto cieľovú skupinu▪ Nízke finančné ohodnotenie odborných kapacít a ich následný odliv do zahraničia▪ Výskyt fenoménu tzv. „mladých bezdomovcov“ väčšinou závislých na alkohole a drogách a iných návykových látkach▪ Nárast počtu ľudí, ktorí nikdy nepracovali a nemajú pracovné návyky▪ Neexistujúca evidencia ohrozených osôb

KOMUNITNÝ PLÁN OBCE GÁNOVCE

STRATEGICKÁ ČASŤ

6.1 VYMEDZENIE POJMOV

Vízia obce

Teória definuje víziu ako želanú predstavu obyvateľov obce a ich reprezentantov o budúcnosti, o ideálnom stave. Je veľmi dôležité pre rozvoj obce mať spoločnú predstavu o budúcnosti, pretože len vtedy je vízia nástrojom na motiváciu, ak je víziou spoločnou. Formulácia rozvojovej vízie je úvodným krokom pri tvorbe strategickej časti Komunitného plánu. K naplneniu tejto vízie by malo smerovať spracovanie samotnej stratégie vrátane programovej, realizačnej a finančnej časti.

Priority, ciele

Okrem vízie je potrebné v tejto časti identifikovať jednotlivé ciele a formulovať hlavné priority - problémové oblasti. Každá priorita je vymedzená cieľmi, ktoré majú byť dosiahnuté realizáciou opatrení.

Opatrenia, aktivity

Naplnenie cieľov je špecifikované opatreniami. Každé opatrenie je konkretizované aktivitami, od ktorých sa odvíjajú projekty naplňujúce celú stratégiu rozvoja obce.

6.2 VÍZIA OBCE

Obec Gánovce v roku 2024 je miestom s ústretovými podmienkami pre život obyvateľov všetkých generácií s osobitne vľúdny prístupom a pomocou ohrozeným a slabším obyvateľom aj skupinám. Obyvatelia sa úprimne zaujímajú o problémy druhých, spoločne hľadajú riešenia a pomoc a tiež spoločne vytvárajú v obci atmosféru súdržnosti a podpory slabších. Obyvateľom nie sú ľahostajné nepriaznivé či sťažené životné, zdravotné a sociálne podmienky druhých a dôverujú manažmentu obce, že spoločne dokážu zmierniť spoluobčanom tieto ťažkosti. Obec je miestom, kde sú seniori aktívne zapájaní do primeraných činností s deťmi a mládežou, kde je záujem udržať členov rodiny spolu a pomáhať im v ťažkej rodinnej kríze, kde nikomu nie je ľahostajný osud človeka utrápeného a nevediaceho sa vymotať z kruhu vlastných problémov a kde je prirodzené pomáhať marginalizovaným komunitám začleniť sa a zlepšiť svoje sociálne postavenie.

KOMUNITNÝ PLÁN OBCE GÁNOVCE

7. PROGRAMOVÁ ŠTRUKTÚRA: PRIORITY, OPATRENIA, AKTIVITY

Pred identifikáciou a vymedzením Priorít, Opatrení a Aktivít obec s ambíciou dosiahnutia vízie definuje globálny cieľ Komunitného plánu:

7.1 GLOBÁLNY CIEĽ

STABILIZÁCIA OBCE, MOBILIZÁCIA ĽUDSKÉHO POTENCIÁLU, TVORBA A KOMPLETIZÁCIA SYSTÉMU ÚČINNEJ PREVENČIE

Kvalita života je pojem ťažko uchopiteľný a merateľný. Kvalita života vo svojom obsahu zahŕňa environmentálne, ekonomické, sociálne, kultúrne, psychologické, duchovné a ďalšie podmienky pre zdravý a šťastný život. Z mnohých definícií, ktoré sa k tejto téme viažu vyplýva, že na kvalitu života je možné sa pozerieť subjektívne ako na spokojnosť so svojim životom a zároveň z hľadiska vonkajších faktorov ako na kvalitu životných podmienok.

Najvypuklejším problémom v obci je nepomer medzi ekonomicky aktívnymi obyvateľmi ktorí pracujú v obci a jej okolí a tými, ktorí v pravidelných turnusoch odchádzajú za prácou do vzdialených regiónov a do zahraničia za lepšími možnosťami zamestnať sa. V obci a celom regióne sa naplno dlhodobo prejavuje nezáujem investorov v ľahkom priemysle usadiť sa tu natrvalo a zabezpečiť ľuďom prácu. Starostka obce a poslanci majú v rukách málo možností a nástrojov, ako motivovať investorov a prilákať ich do plánovaných priemyselných zón. Vplyvom migrácie ekonomicky aktívnych obyvateľov za prácou mimo obce a región je ohrozená kvalita občianskej vybavenosti a využívanie škôl a školských zariadení.

Významným faktorom, ktorý ovplyvňuje obyvateľov trvalo sa v obci usadiť je aj zabezpečenie služieb – sociálnych aj zdravotných a zázemie predškolských a školských zariadení. Aktuálne je v obci zriadená materská škola. Každodenná migrácia ekonomicky aktívnych obyvateľov za prácou vyvoláva silný tlak na nutnosť urýchleného riešenia služieb na pomoc seniorom, aj rodinám s deťmi.

Na kvalitu života v obci nepochybne vplýva pestrosť možností kultúrno-spoločenského života aj celková spoločenská atmosféra v obci. Obec má záujem trvalo byť pre obyvateľov aj návštevníkov príťažlivou, plánuje budovať oddychové zóny a pravidelne sa stará o čistotu a vzhľad obce. Celková spokojnosť obyvateľov je zároveň najlepšou propagáciou obce a má spätný dopad na stabilizáciu aj prírlev nových obyvateľov.

KOMUNITNÝ PLÁN OBCE GÁNOVCE

Globálnym cieľom obce je dosiahnuť pomerne ideálnu kombináciu pracovných príležitostí, bývania, sociálneho zázemia a príležitostí pre aktívny občiansky život tak, že sa obec stane príťažlivým, otvoreným a vitálnym miestom so všetkými podmienkami pre aktívny a zaujímavý život. Globálny cieľ obec dosiahne postupnosťou, čiastkovými cieľmi.

Čiastkové ciele:

- ❑ Zabezpečiť trvalé zvyšovanie kvality života a bezpečnosti všetkých obyvateľov obce
- ❑ Stabilizovať sociálne služby občanom v núdzi
- ❑ Stabilizovať sociálnu pomoc seniorom a obyvateľom so zdravotným postihnutím
- ❑ Motivovať obyvateľov aktívne sa zapájať do riadenia vecí verejných s dôrazom deklarovať záujem o problémy všetkých skupín obyvateľov.
- ❑ Budovať a rozvíjať občiansku infraštruktúru a služby.
- ❑ Prispievať k tvorbe priaznivých životných podmienok pre starších obyvateľov obce.
- ❑ Udržať mladých ľudí v obci, vytvoriť podmienky pre imigráciu obyvateľov do obce a podporovať rozvoj siete predškolských a neskôr aj školských zariadení v obci.
- ❑ Vytvárať podmienky pre zblížovanie a výmenu skúseností medzi generáciami.
- ❑ Napomáhať rozvoju komunit a zapájaniu sa občanov do aktivít záujmových združení.
- ❑ Rozvíjať podmienky pre rozmanité kultúrne, športové, rekreačné aktivity a ďalšie zložky aktívneho trávenia voľného času, vrátane nových foriem.
- ❑ Chrániť, užívať a zveľaďovať kultúrne dedičstvo a prírodné bohatstvo a zdroje s ohľadom na zachovanie pre budúce generácie.

7.2 VÝHLADOVÉ PRIORITY, OPATRENIA, AKTIVITY

Výhľadové opatrenia a aktivity majú pre obec strategický význam z dlhodobého hľadiska, v časovom horizonte presahujúcom strednodobý charakter Komunitného plánu sociálnych služieb, ich presnú časovú realizáciu obec v tomto dokumente zatiaľ nešpecifikuje.

PRIORITA 1: DOBUDOVANIE A MODERNIZÁCIA INFRAŠTRUKTÚRY A ZÁZEMIA OBCE

Opatrenie 1.1

Výstavba, rozvoj a modernizácia technickej infraštruktúry

- ❑ Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia obecného vodovodného potrubia
- ❑ Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia obecnej kanalizácie

KOMUNITNÝ PLÁN OBCE GÁNOVCE

- Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia obecnej čističky odpadových vôd
- Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia plynového potrubia
- Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia obecného rozhlasu
- Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia verejného osvetlenia obce
- Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia obecného kamerového systému
- Príprava a podpora obce na modernizáciu a kapacitné rozširovanie rozvodu elektrickej energie
- Podpora obce pri zavádzaní optických káblov a výstavbe televíznych a telekomunikačných prijímačov a rádiokomunikačných sietí
- Podpora zabezpečenia ochrany údajov, vírusová a digitálna ochrana prevádzky sietí a služieb, bezpečnosť internetových transakcií, ako aj zabezpečenia bezpečnosti vybavenia pre konečných užívateľov

Opatrenie 1.2

Zlepšovanie dopravnej infraštruktúry a dopravnej obslužnosti obce

- Výstavba, oprava a rekonštrukcia miestnych komunikácií, mostov a lávok
- Výstavba, oprava a rekonštrukcia chodníkov
- Výstavba, oprava a modernizácia parkovacích a odstavných plôch
- Odstránenie bariér pre imobilných a starších občanov
- Budovanie a modernizácia zastávok verejnej dopravy a prístreškov na čakanie
- Budovanie a modernizácia bezpečnostného dopravného značenia pri školách a na prechodoch pre chodcov
- Budovanie spomaľovačov a regulácia rýchlosti prechádzajúcich motorových vozidiel
- Budovanie bezpečnostného zábradlia medzi chodníkom a komunikáciou pre motorové vozidlá
- Budovanie bariér na zníženie hlučnosti a prašnosti, najmä v okolí hlavných komunikácií
- Prieskum potrieb obyvateľov v oblasti nadväznosti verejnej dopravy
- Komunikácia so subjektmi zabezpečujúcimi verejnú dopravu k skvalitneniu jej nadväznosti podľa požiadaviek občanov
- Podpora drobných poskytovateľov verejnej dopravy

KOMUNITNÝ PLÁN OBCE GÁNOVCE

Opatrenie 1.3

Zlepšenie vzhľadu obce a zvyšovanie atraktivity verejných priestranstiev

- ❑ Rekonštrukcia budov vo vlastníctve obce s ambíciou zníženia energetickej zaťažnosti a úspory energií
- ❑ Rekonštrukcia a modernizácia interiérového vybavenia a interiérových rozvodov médií v budovách vo vlastníctve obce
- ❑ Výstavba budov pre zabezpečenie a rozvoj zázemia pre obyvateľov obce
- ❑ Výstavba, oprava a rekonštrukcia osvetlenia obecných budov
- ❑ Výsadba a údržba zelene v obci s ambíciou zväčšiť celkovú plochu zelene v obci
- ❑ Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia oddychových zón v obci
- ❑ Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia centra obce
- ❑ Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia Domu smútku
- ❑ Výstavba Infocentra, galérie, Múzea Neandertáľca, cesty minerálnych prameňov
- ❑ Výstavba konferenčnej sály, sochárskeho parku

PRIORITA 2: STABILIZÁCIA A ROZVOJ SOCIÁLNEJ POMOCI SENIOROM

Opatrenie 2.1

Budovanie zázemia sociálneho zabezpečenia v obci

Aktivity:

- ❑ Vytvorenie a pravidelná aktualizácia databázy potrieb sociálnych služieb seniorov v obci
- ❑ Vybudovanie, modernizácia a údržba centra poskytovania sociálnych služieb s celodennou starostlivosťou pre seniorov
- ❑ Nákup a modernizácia interiérového vybavenia centra poskytovania sociálnych služieb s celodennou starostlivosťou pre seniorov
- ❑ Vybudovanie a modernizácia domova dôchodcov rodinného typu
- ❑ Stabilizácia systému terénnej opatrovateľskej služby pre seniorov
- ❑ Vytvorenie a stabilizácia systému poskytovania stravovacích služieb pre seniorov
- ❑ Vytvorenie a stabilizácia systému poskytovania ďalších podporných služieb pre seniorov
- ❑ Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia centra pre seniorov so zabezpečením zdravotného a kondičného cvičenia a nenáročnej rehabilitácie

KOMUNITNÝ PLÁN OBCE GÁNOVCE

Opatrenie 2.2

Podpora aktívnej činnosti spolkov a združení, podpora záujmu seniorov o veci verejné

Aktivity:

- Výstavba a modernizácia denného centra pre seniorov zameraného na aktivity podporujúce tradičné remeslá, činnosti a výroby
- Podpora vzniku, činnosti a inštitucionálneho rozvoja neziskových organizácií pôsobiacich v oblasti sociálnej a zdravotníckej pomoci
- Vytváranie a podpora vytvárania neziskových organizácií a spolkov zaoberajúcich sa voľnočasovými aktivitami seniorov na udržanie tradícií v obci
- Podpora klubovej a záujmovej činnosti a generačnej spolupráce seniorov a mládeže
- Podpora aktívneho a zdravého starnutia
- Začlenenie seniorov do veku primeraných aktivít rozvoja obce
- Podpora neziskových organizácií venujúcich sa rozvoju prírodného, kultúrneho bohatstva obce a environmentálnej výchove
- Podpora elektronizácie obce a obyvateľov vrátane vylepšenia web stránky obce

Opatrenie 2.3

Starostlivosť o bezpečnosť seniorov

Aktivity:

- Podpora obecných elektronických médií a kanálov
- Pravidelná edukácia v oblasti osobnej bezpečnosti seniorov
- Zabezpečenie administratívnej pomoci a poradenstva pri komunikácii s inštitúciami, organizáciami a zariadeniami
- Poradenská činnosť pri riešení mimoriadnej, alebo ťaživej situácie
- Podpora rozširovania osobných bezpečnostných signalizačných zariadení seniorov

PRIORITA 3: PODPORA RODINY S DEŤMI, STAROSTLIVOSŤ O MLÁDEŽ

Opatrenie 3.1

Zvyšovanie kvality života obyvateľov a dostupnosti bývania v obci

Aktivity:

- Vysporiadanie pozemkov pre výstavbu obecných bytov
- Príprava projektovej dokumentácie pre výstavbu obecných bytov
- Výstavba technickej infraštruktúry pre obecné domy s bytmi
- Výstavba a rekonštrukcia obecných bytov v bytovom dome

KOMUNITNÝ PLÁN OBCE GÁNOVCE

- ❑ Obnova a modernizácia obecného bytového domu za účelom energetickej efektívnosti
- ❑ Výstavba technickej infraštruktúry pre individuálnu výstavbu
- ❑ Podpora individuálnej bytovej výstavby
- ❑ Podpora energetickej efektívnosti rodinných domov
- ❑ Vytvorenie registra bývania v obci (voľné byty, domy, stavebné pozemky)

Opatrenie 3.2

Stabilizácia siete škôl a školských zariadení v obci

Aktivity:

- ❑ Modernizácia, rekonštrukcia a údržba budovy materskej školy
- ❑ Modernizácia, rekonštrukcia a údržba interiérového vybavenia materskej školy
- ❑ Rozširovanie a modernizácia vybavenosti materskej školy, nákup interaktívnych hračiek
- ❑ Výstavba a rekonštrukcia detského ihriska v materskej škole
- ❑ Prezentácia kvality materskej školy a výsledkov detí
- ❑ Podpora propagácie materskej školy na webových stránkach obce

Opatrenie 3.3

Podpora voľnočasových aktivít detí, mládeže a rodín s deťmi, aktívnej činnosti mimovládnych organizácií, spolkov a združení, podpora pestrosti voľnočasového vyžitia

Aktivity:

- ❑ Vytváranie a podpora vytvárania neziskových organizácií zaoberajúcich sa voľnočasovými aktivitami detí a mládeže
- ❑ Podpora pravidelnej klubovej a krúžkovej činnosti detí, mládeže, dospelých aj seniorov
- ❑ Zabezpečenie elektronickej a telekomunikačnej distribúcie všetkých oznamov obyvateľom obce
- ❑ Podpora obecných elektronických médií a kanálov
- ❑ Výstavba a modernizácia multifunkčného ihriska
- ❑ Výstavba, modernizácia športových klubov a nákup športového zariadenia, náradia a náčinia
- ❑ Organizovanie pravidelných športových podujatí
- ❑ Organizovanie tradičných kultúrnych podujatí

KOMUNITNÝ PLÁN OBCE GÁNOVCE

Opatrenie 3.4

Podpora aktívnej činnosti mimovládnych organizácií a podpora edukácie detí a mládeže ohrozených patopsychologickými rizikami a slabým sociálno-rodinným zázemím

Aktivity:

- Podpora preventívnych opatrení pre mládež aj dospelých ohrozených drogovými a ostatnými závislosťami
- Spolupráca a podpora spolupráce s odborníkmi na prechádzanie drogovej a inej závislosti, pravidelná edukačná osveta
- Zabezpečenie a podpora poradenskej činnosti v krízovej situácii detí, mládeže, osamelých rodičov
- Prezentácia úspechov detí a mládeže, ktorí úspešne prekonali krízovú situáciu
- Podpora mladých dospelých pri zaradení do života

PRIORITA 4: POMOC OBČANOM SO ZDRAVOTNÝM POSTIHNUTÍM

Opatrenie 4.1

Budovanie zázemia pre občanov obce so zdravotným postihnutím

Aktivity:

- Vytvorenie a permanentná aktualizácia databázy potrieb sociálnych a zdravotníckych služieb obyvateľov obce so zdravotným postihnutím
- Vybudovanie, modernizácia a údržba centra pre zdravotné cvičenie a rehabilitáciu
- Vybudovanie, modernizácia a údržba denného centra typu chránenej dielne
- Podpora podnikateľov zamestnávajúcich obyvateľov obce v chránenej dielni
- Budovanie a podpora budovania bezbariérového prístupu do verejných priestranstiev

Opatrenie 4.2

Podpora aktívnej činnosti spolkov a združení zdravotne postihnutých občanov

Aktivity:

- Výstavba a modernizácia denného centra pre zdravotne postihnutých občanov zameraného na aktivity podporujúce mobilizáciu ich zručností a schopností
- Podpora vzniku, činnosti a inštitucionálneho rozvoja neziskových organizácií pôsobiacich v oblasti sociálnej a zdravotníckej pomoci
- Vytváranie a podpora vytvárania neziskových organizácií a spolkov zaoberajúcich sa voľnočasovými aktivitami zdravotne postihnutých občanov

KOMUNITNÝ PLÁN OBCE GÁNOVCE

- ❑ Podpora klubovej a záujmovej činnosti
- ❑ Začlenenie zdravotne postihnutých občanov do primeraných aktivít rozvoja obce

Opatrenie 4.3

Starostlivosť o bezpečnosť zdravotne postihnutých občanov

Aktivity:

- ❑ Podpora obecných elektronických médií a kanálov
- ❑ Pravidelná edukácia v oblasti osobnej bezpečnosti zdravotne postihnutých občanov
- ❑ Zabezpečenie administratívnej pomoci a poradenstva pri komunikácii s inštitúciami, organizáciami a zariadeniami
- ❑ Poradenská činnosť pri riešení mimoriadnej, alebo ťaživej situácie
- ❑ Podpora rozširovania osobných bezpečnostných signalizačných zariadení

PRIORITA 5: ROZVOJ POMOCI OBČANOM S RIZIKOM SOCIÁLNEHO VYLÚČENIA

Opatrenie 5.1

Podpora zvyšovania kvalifikácie pracovnej sily vstupujúcej na trh práce

Aktivity:

- ❑ Zníženie miery predčasného ukončenia školskej dochádzky podporou prístupu ku kvalitnému predškolskému, základnému a sekundárnemu vzdelaniu
- ❑ Podpora vzdelávania v oblasti remeselných zručností
- ❑ Pravidelná analýza potrieb podnikateľských subjektov pôsobiacich v regióne
- ❑ Poskytovanie pravidelných informácií o potrebách trhu práce aj o aktívnej politike zamestnanosti v rámci kraja a priľahlých regiónov
- ❑ Poskytovanie pravidelných informácií o možnostiach vzdelávania sa s prepojením na potreby trhu práce
- ❑ Využívanie aktívnych činností v obci

Opatrenie 5.3

Podpora aktívnej činnosti mimovládnych organizácií, spolkov a združení

Aktivity:

- ❑ Podpora vzniku, činnosti a inštitucionálneho rozvoja neziskových organizácií pôsobiacich v oblasti pomoci marginalizovaným komunitám
- ❑ Vybudovanie a modernizácia komunitného centra pre marginalizovanú skupinu obyvateľov

KOMUNITNÝ PLÁN OBCE GÁNOVCE

- Motivácia marginalizovanej komunity stanoviť a rešpektovať „autoritu“ z vlastných radov, ktorá bude aktívne spolupracovať so starostom obce a poslancami
- Vytváranie a podpora vytvárania neziskových organizácií zaoberajúcich sa edukáciou marginalizovanej komunity v oblasti základných hygienických návykov, manažmentu dňa a ďalších schopností
- Vytváranie a podpora vytvárania neziskových organizácií zaoberajúcich sa voľnočasovými aktivitami
- Mobilizácia športového a kultúrneho potenciálu marginalizovanej komunity, zapájania do kultúrnych a spoločenských akcií obce
- Zabezpečenie administratívnej pomoci a poradenstva pri komunikácii s inštitúciami, organizáciami a zariadeniami
- Poradenská činnosť pri riešení mimoriadnej, alebo ťaživej situácie

7.3 ČIASTKOVÉ CIELE A MOBILIZUJÚCI AKČNÝ PLÁN

ČIASTKOVÝ CIEĽ	STABILIZÁCIA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBČANOM V NÚDZI
DRUH SOCIÁLNEJ SLUŽBY	SOCIÁLNE SLUŽBY KRÍZOVEJ INTERVENCIE
PRIORITA	5: ROZVOJ POMOCI OBČANOM S RIZIKOM SOCIÁLNEHO VYLÚČENIA
AKTIVITA	terénna sociálna služba krízovej intervencie
FORMA SOCIÁLNEJ SLUŽBY	terénna
ČASOVÝ HORIZONT REALIZÁCIE	aktuálne poskytovaná
REALIZÁTOR	obec
ZODPOVEDNÁ OSOBA	starostka obce

ČIASTKOVÝ CIEĽ	STABILIZÁCIA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBČANOM V NÚDZI
DRUH SOCIÁLNEJ SLUŽBY	SOCIÁLNE SLUŽBY KRÍZOVEJ INTERVENCIE
PRIORITA	5: ROZVOJ POMOCI OBČANOM S RIZIKOM SOCIÁLNEHO VYLÚČENIA
AKTIVITA	zriadenie komunitného centra
FORMA SOCIÁLNEJ SLUŽBY	ambulantná
ČASOVÝ HORIZONT REALIZÁCIE	2020
REALIZÁTOR	obec
ZODPOVEDNÁ OSOBA	starostka obce

KOMUNITNÝ PLÁN OBCE GÁNOVCE

ČIASTKOVÝ CIEĽ	STABILIZÁCIA SOCIÁLNEJ POMOCI SENIOROM A OBYVATEĽOM SO ZDRAVOTNÝM POSTIHNUTÍM
DRUH SOCIÁLNEJ SLUŽBY	SOCIÁLNE SLUŽBY NA RIEŠENIE NEPRIAZNIVEJ SOCIÁLNEJ SITUÁCIE Z DÔVODU ŤAŽKÉHO ZDRAVOTNÉHO POSTIHNUTIA, NEPRIAZNIVÉHO ZDRAVOTNÉHO STAVU ALEBO Z DÔVODU DOVRŠENIA DÔCHODKOVÉHO VEKU
PRIORITA	2: STABILIZÁCIA A ROZVOJ SOCIÁLNEJ POMOCI SENIOROM 4: POMOC OBČANOM SO ZDRAVOTNÝM POSTIHNUTÍM
AKTIVITA	opatrovateľská služba
FORMA SOCIÁLNEJ SLUŽBY	terénna
ČASOVÝ HORIZONT REALIZÁCIE	aktuálne poskytovaná
REALIZÁTOR	obec
ZODPOVEDNÁ OSOBA	starostka obce

ČIASTKOVÝ CIEĽ	STABILIZÁCIA SOCIÁLNEJ POMOCI SENIOROM A OBYVATEĽOM SO ZDRAVOTNÝM POSTIHNUTÍM
DRUH SOCIÁLNEJ SLUŽBY	PODPORNÉ SLUŽBY
PRIORITA	2: STABILIZÁCIA A ROZVOJ SOCIÁLNEJ POMOCI SENIOROM 4: POMOC OBČANOM SO ZDRAVOTNÝM POSTIHNUTÍM
AKTIVITA	odľahčovacia služba
FORMA SOCIÁLNEJ SLUŽBY	terénna
ČASOVÝ HORIZONT REALIZÁCIE	aktuálne poskytovaná
REALIZÁTOR	obec
ZODPOVEDNÁ OSOBA	starostka obce

8. REALIZAČNÉ ZÁZEMIE

Realizačná časť Komunitného plánu identifikuje manažment riadenia, popisuje organizačné zabezpečenie realizácie aktivít aj systém monitorovania a hodnotenia plnenia.

8.1 MANAŽMENT PROGRAMU ROZVOJA OBCE

Obecné zastupiteľstvo

je najvyšším orgánom riadenia a realizácie Komunitného plánu. Schvaľuje uznesením Komunitný plán, jeho aktualizáciu a aktualizáciu jeho častí a navrhuje v rozpočte obce jeho finančné zabezpečenie. Obecné zastupiteľstvo ďalej: kontroluje dosahovanie stanovených

KOMUNITNÝ PLÁN OBCE GÁNOVCE

cieľov, pravidelne sleduje a hodnotí výsledky implementácie, schvaľuje partnerstvá územnej spolupráce s orgánmi a inštitúciami aj s podnikateľskými subjektmi, zamestnávateľmi a s neziskovým sektorom pôsobiacich v oblasti poskytovania a zabezpečovania sociálnych služieb za účelom naplnenia aktivít Komunitného plánu. Má na zreteli vyvážené zabezpečenie sociálnych služieb.

Starosta

je koordinátorom a manažérom realizácie Komunitného plánu. Navrhuje obecnému zastupiteľstvu na schválenie jednotlivé námety a podnety na realizáciu a rozvoj sociálnych služieb v obci. Každoročne predkladá obecnému zastupiteľstvu hodnotiacu správu.

Terénny sociálny pracovník

Realizácia Komunitného plánu vyžaduje systematickú prácu. Odporúča sa zriadenie plateného zamestnanca obce za účelom systematickej práce s identifikovanými cieľovými skupinami.

8.2 MONITOROVANIE A HODNOTENIE KOMUNITNÉHO PLÁNU

Medzi kľúčové činnosti a procesy nevyhnutné pre správne zabezpečenie implementácie Komunitného plánu patria aj **monitorovanie a hodnotenie** na úrovni programu ako celku aj jednotlivých aktivít.

Obec pravidelne monitoruje potreby občanov aj ich požiadavky na poskytovanie ďalších sociálnych služieb, alebo nezáujem o aktuálne poskytované sociálne služby. Monitorovanie potrieb je súčasťou každodennej aplikačnej praxe a prejavom záujmu obce o sociálne potreby svojich občanov. Súčasťou monitorovania je aj sumarizácia pripomienok a požiadaviek od občanov. Výsledky monitorovania sú premietnuté do každoročného hodnotenia Komunitného plánu a do hodnotiacej správy, ktorú pripravuje starosta obce a predkladá na rokovanie obecnému zastupiteľstvu.

Komunitný plán je vyhodnocovaný 1 x ročne. Hodnotenie Komunitného plánu za priebežný rok - hodnotiacu správu predkladá starosta obce na rokovanie obecnému zastupiteľstvu obce koncom kalendárneho roka, v priebehu mesiacov september – október, najneskôr v čase prípravy a tvorby rozpočtu obce na nasledujúci kalendárny rok. Obecné zastupiteľstvo berie správu na vedomie. Zároveň môže na základe monitorovania a hodnotenia navrhnúť uznesením aktualizáciu Komunitného plánu v ďalšom kalendárnom roku. Závery hodnotenia Komunitného plánu sú zohľadnené pri príprave rozpočtu obce na nasledujúci rok.

KOMUNITNÝ PLÁN OBCE GÁNOVCE

8.3 AKTUALIZÁCIA KOMUNITNÉHO PLÁNU

Komunitný plán je otvorený dokument, ktorý sa môže aktualizovať, dopĺňať o nové Aktivity a Opatrenia, respektíve, môžu sa niektoré Aktivity a Opatrenia zrušiť. Motiváciou pre aktualizáciu Komunitného plánu sú:

- a) podnety od občanov získané písomne, ústne aj prostredníctvom verejného zhromaždenia,
- b) skúsenosti terénnej práce a vlastná analýza potrieb obyvateľov.

Sociálne potreby ohrozených skupín sa vyvíjajú a v súlade s týmto vývojom potrieb sa bude vyvíjať a aktualizovať aj strategická časť dokumentu – v nadväznosti na pravidelné monitorovanie a vyhodnocovanie potrieb občanov.

Na základe hodnotiacej správy, ktorú predloží starosta obce obecnému zastupiteľstvu obce môže obecné zastupiteľstvo obce rozhodnúť uznesením o potrebe aktualizácie Komunitného plánu, prioritne jeho strategickej časti. Proces prípravy aktualizácie Komunitného plánu je v súlade s aktuálnou legislatívou a s primeraným použitím ustanovení zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov. Aktualizovaný Komunitný plán schvaľuje obecné zastupiteľstvo uznesením.

9. FINANČNÉ ZÁZEMIE

Rozpočet obce odráža reálne možnosti aj záujem obce realizovať Komunitný plán v súlade s jeho prioritami, opatreniami aj aktivitami. Pri tvorbe svojho rozpočtu obec zohľadňuje aktuálne požiadavky v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi, všeobecne záväznými nariadeniami obce a vytvára finančnú rezervu na zabezpečenie a pomoc obyvateľom pri mimoriadnej, alebo krízovej situácii.

Obec pri napĺňaní cieľov Komunitného plánu využije možnosti donorov a má ambíciu podávať žiadosti o nenávratné finančné príspevky smerujúce do rozvoja sociálnych a súvisiacich služieb a infraštruktúry.

KOMUNITNÝ PLÁN OBCE GÁNOVCE

ZÁVER

Schválený Komunitný plán sociálnych služieb je otvorený dokument, ktorý sa môže aktualizovať, dopĺňať o nové Aktivity a Opatrenia, respektíve, môžu sa niektoré Aktivity a Opatrenia zrušiť. Služi ako rozvojový dokument pre obec a jej obyvateľov. Vykonateľnosť jednotlivých Aktivít, Opatrení a dosiahnutie stanovených cieľov bude závisieť od mnohých faktorov. Najkritickejším prvkom je finančná náročnosť jednotlivých priorít. Pridanou hodnotou pri realizácii jednotlivých Aktivít je aktívne zapojenie obyvateľov a zúčastnených skupín či komunít. Realizátorom Komunitného plánu nie je len samotná obec, ale aj ďalší poskytovatelia sociálnych služieb, podnikatelia, záujmové skupiny a aj štátna správa, preto popri financovaní z rozpočtu obce sa pri jednotlivých opatreniach môže využiť aj viaczdrojové financovanie. Realizáciu Komunitného plánu riadi manažment obce. Riadenie realizácie je založené na orgánoch obce.

SCHVÁLENIE KOMUNITNÉHO PLÁNU SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

DOKUMENT	KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB ŠTRUKTÚRA DOKUMENTU: ÚVOD: táto časť dokumentu obsahuje obsah dokumentu podľa jednotlivých kapitol, stručný popis kontextu vzniku a chronológie prípravy, stručné zhrnutie východiskových koncepčných dokumentov a právny rámec; ANALYTICKÁ ČASŤ: táto časť dokumentu obsahuje komplexnú analýzu súčasného stavu sociálneho a demografického vývoja obce vrátane SWOT; STRATEGICKÁ ČASŤ: táto časť dokumentu obsahuje víziu územia, programové opatrenia a aktivity, realizáciu aj finančné zabezpečenie; ZÁVER: obsahuje finalizáciu dokumentu a jeho predloženie na schválenie;
SPRACOVANIE	FORMA SPRACOVANIA: Komunitný plán sociálnych služieb obce je spracovaný s podporou reprezentantov zúčastnených na jeho tvorbe a spracovaní. Pri spracovaní Komunitného plánu je použitá kombinácia expertnej a komunitnej metódy, kde návrhy častí plánu boli doplňované, pripomienkované poslancami s cieľom dosiahnuť maximálnu dohodu o rozvoji sociálnych služieb obce. Zdrojom informácií bol obecný úrad, Štatistický úrad a ďalšie. Spracovatelia vychádzali z poznatkov od manažmentu obce, využili získané iniciatívne návrhy zo stretnutí s riadiacou skupinou a s pracovnou skupinou. Komunitný plán obce je v súlade s Koncepciou rozvoja sociálnych služieb vyššieho územného celku aj v súlade s aktuálnou legislatívou. OBDOBIE SPRACOVANIA: Komunitný plán bol spracovaný v období marec – apríl 2018 RIADIACA SKUPINA: Pozostáva z 1 člena PRACOVNÁ SKUPINA:

KOMUNITNÝ PLÁN OBCE GÁNOVCE

	Pozostáva zo 4 členov a k príprave Komunitného plánu sa členovia pracovnej skupiny stretli 3x. NÁKLADY NA SPRACOVANIE: Komunitný plán obce bol spracovaný v nadväznosti na Zmluvu o dielo medzi obcou a spracovateľom za dohodnutú cenu za dielo.
PREROKOVANIE	Komunitný plán bol prerokovaný a pripomienkovaný na rokovaní obecného zastupiteľstva v dňoch: od 15. 4. 2018 do 27. 4. 2018
SCHVÁLENIE	Komunitný plán bol schválený a pripomienkovaný na rokovaní obecného zastupiteľstva dňa: 27.4.2018